Evropský parlament
2014-2019

Dokument ze zasedání

A8-0153/2016

26.4.2016

ZPRÁVA

o chudobě: z hlediska rovnosti žen a mužů
(2015/2228(INI))

Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

Zpravodajka: Maria Arena

Navrhovatelka(*):
Lynn Boylan, Výbor pro zaměstnanost a sociální věci

(*) Přidružený výbor – článek 54 jednacího řádu

PR_INI

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ 20

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI(*) 21

STANOVISKO VÝBORU PRO KULTURU A VZDĚLÁVÁNÍ 29

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU 35

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU 36

(*) Přidružený výbor – článek 54 jednacího řádu

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o chudobě: z hlediska rovnosti žen a mužů
(2015/2228(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na článek 2 a čl. 3 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii,

– s ohledem na články 8, 9, 151, 153 a 157 Smlouvy o fungování Evropské unie,

– s ohledem na Listinu základních práv Evropské unie a zejména na ustanovení o sociálních právech a o rovnosti žen a mužů,

– s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen (CEDAW) z roku 1979,

– s ohledem na Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (Istanbulská úmluva),

– s ohledem na strategii růstu EU, strategii Evropa 2020, a zejména na její cíl snížit do roku 2020 o 25 % počet Evropanů, kteří žijí pod vnitrostátní hranicí chudoby, což vyvede z chudoby přes 20 milionů lidí, a na potřebu plně rozvinout systémy sociálního zabezpečení a důchodové systémy členských států, aby byla zajištěna dostatečná podpora příjmů,

– s ohledem na balíček Komise z roku 2013 o investicích v sociální oblasti,

– s ohledem na Společenství praktik v oblasti uplatňování genderového hlediska (GenderCoP) Evropského sociálního fondu, a zejména na pracovní skupinu GenderCoP pro otázky chudoby a sociálního začlenění,

– s ohledem na článek 7 nařízení o společných ustanoveních pro strukturální fondy na období 2014–2020,

– s ohledem na výroční konferenci Evropské platformy pro boj proti chudobě a sociálnímu vyloučení v roce 2014,

– s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání (přepracované znění),

– s ohledem na směrnici Rady 2010/18/EU ze dne 8. března 2010, kterou se provádí revidovaná rámcová dohoda o rodičovské dovolené uzavřená mezi organizacemi BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP a EKOS a zrušuje se směrnice 96/34/ES,

– s ohledem na plán Komise ze srpna 2015 o novém začátku s cílem řešit problém rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem, kterému čelí pracující rodiny,

– s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise ze dne 3. prosince 2015 s názvem

„Strategický závazek ohledně rovnosti žen a mužů v letech 2016–2019“ (SWD(2015)0278),

– s ohledem na výsledky průzkumu EU o lesbicky, homosexuálně, bisexuálně a transsexuálně orientovaných osobách, který provedla Agentura Evropské unie pro základní práva (FRA) a který byl zveřejněn dne 17. května 2013,

– s ohledem na své usnesení ze dne 13. října 2015 o ženách a chudobě v Evropské unii[1] a ze dne 3. února 2009 o nediskriminaci na základě pohlaví a mezigenerační solidaritě[2],

– s ohledem na svůj postoj přijatý v prvním čtení dne 20. října 2010 k přijetí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/…/EU, kterou se mění směrnice o mateřské dovolené[3],

– s ohledem na své usnesení ze dne 8. března 2011 o podobě ženské chudoby v Evropské unii[4],

– s ohledem na své usnesení ze dne 5. dubna 2011 o prioritách a základních rysech nového rámce politiky EU pro boj proti násilí páchanému na ženách[5],

– s ohledem na své usnesení ze dne 13. září 2011 o situaci žen blížících se důchodovému věku[6],

– s ohledem na své usnesení ze dne 25. října 2011 o situaci matek samoživitelek[7],

– s ohledem na své usnesení ze dne 20. dubna 2012 o ženách a změně klimatu[8],

– s ohledem na své usnesení ze dne 24. května 2012 o uplatňování zásady stejné odměny mužů a žen za stejnou nebo rovnocennou práci[9],

– s ohledem na své usnesení ze dne 6. února 2013 o 57. zasedání Komise OSN pro postavení žen: odstraňování a prevence všech forem násilí páchaného na ženách a dívkách[10],

– s ohledem na své usnesení ze dne 12. března 2013 o dopadech hospodářské krize na rovnost mužů a žen a na práva žen[11],

– s ohledem na své usnesení ze dne 10. března 2015 o pokroku dosaženém v Evropské unii v oblasti rovnosti mužů a žen v roce 2013[12],

---

[1] Úř. věst. C 233 E, 28.9.2006, s. 130.
[2] Úř. věst. C 67 E, 18.3.2010, s. 31.
[3] Úř. věst. C 70 E, 8.3.2012, s. 162.
[4] Úř. věst. C 199 E, 7.7.2012, s. 77.
[5] Úř. věst. C 296 E, 2.10.2012, s. 26.
[6] Úř. věst. C 51 E, 22.2.2013, s. 9.
[7] Úř. věst. C 131 E, 8.5.2013, s. 60.
[8] Úř. věst. C 258 E, 7.9.2013, s. 91.
[9] Úř. věst. C 264 E, 13.9.2013, s. 75.
[10] Úř. věst. C 24, 22.1.2016, s. 8.
[11] Přijaté texty, P7_TA(2013)0073.
[12] Přijaté texty, P8_TA(2015)0050.

– s ohledem na své usnesení ze dne 9. června 2015 o strategii EU pro rovnost žen a mužů pro období po roce 2015[1],

– s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2015 o uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/54/ES ze dne 5. července 2006 o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání[2],

– s ohledem na své usnesení ze dne 8. října 2015 o obnovení akčního plánu EU pro rovnost žen a mužů a pro posílení postavení žen v rámci rozvojové spolupráce[3],

– s ohledem na studii nazvanou „Rodiče samoživitelé a zaměstnanost v Evropě“ zveřejněnou v dubnu 2014, kterou nechala vypracovat Komise,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zaměstnanost a sociální věci o dosažení cílů boje proti chudobě s ohledem na zvyšující se náklady domácností a na přiložené stanovisko Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví,

– s ohledem na článek 52 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví a stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro kulturu a vzdělávání (A8-0153/2016),

A. vzhledem k tomu, že nejnovější údaje Eurostatu ukazují, že počet žen žijících v chudobě zůstává trvale vyšší než počet mužů – jedná se o přibližně 64,6 milionů žen oproti 57,6 milionům mužů[4]; vzhledem k tomu, že tato skutečnost ukazuje, že chudoba má odlišný dopad na ženy a muže; vzhledem k tomu, že v roce 2014 byly v EU-28 rizikem chudoby ohroženy zejména ženy, kdy jejich podíl činil 46,6 % před sociálními transfery a 17,7 % po sociálních transferech; vzhledem k tomu, že míra chudoby žen se v jednotlivých členských státech značně liší; vzhledem k tomu, že míra chudoby migrantek a příslušnic etnických menšin je v celé EU stejná, a to bez ohledu na zvláštnosti ohrožených skupin, jimiž jsou starší ženy, svobodné ženy, ženy samoživitelky, lesbické ženy, bisexuální ženy, transsexuální ženy či ženy se zdravotním postižením; vzhledem k tomu, že 38,9 % obyvatel a 48,6 % samostatně žijících žen v EU-28 si nedokáže poradit s nečekanými výdaji; vzhledem k tomu, že vysoký komisař OSN pro lidská práva uvádí, že ženy tvoří většinu nejchudších obyvatel na světě a že počet žen žijících v chudobě na venkově vzrostl od roku 1975 o 50 %; vzhledem k tomu, že ženy odpracují v celosvětovém měřítku dvě třetiny pracovní doby a vyprodukují polovinu světových potravin, a přesto vydělávají pouze 10 % celosvětových příjmů a vlastní méně než 1 % světového majetku;

B. vzhledem k tomu, že rovnost pohlaví díky zvýšení sociálního a hospodářského blahobytu, prospívá nejen ženám, ale také hospodářství a společnosti jako celku; vzhledem k tomu, že cíl zajistit rovnost mezi muži a ženami se datuje již od Římské smlouvy z roku 1957;

C. vzhledem k tomu, že se vlády v Úmluvě OSN o právech dítěte a v Agendě pro

[1] Přijaté texty, P8_TA(2015)0218.
[2] Přijaté texty, P8_TA(2015)0351.
[3] Přijaté texty, P8_TA(2015)0350.
[4] http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=t2020_50&language=fr

udržitelný rozvoj 2030 zavázaly, že zajistí, aby všichni chlapci a všechny dívky dokončily úplné základní vzdělání; vzhledem k tomu, že Parlament uspořádal na Mezinárodní den žen v květnu 2015 akci s názvem „Vzděláním k posílení postavení dívek a žen“; vzhledem k tomu, že pro překonání marginalizace a vícenásobných forem diskriminace má zásadní význam formální a informální vzdělávání, a to tím, že vytváří prostor pro dialog, otevřenost a porozumění mezi komunitami a posiluje postavení marginalizovaných komunit;

D. vzhledem k tomu, že v době hospodářské krize se lidé, kteří byli již předtím vystaveni riziku života v chudobě – což bývají s větší pravděpodobností ženy –, ocitají ve zranitelném postavení na trhu práce a pokud jde o sociální zabezpečení, zejména členové skupin, jež se potýkají s vícenásobnou diskriminací; vzhledem k tomu, že průzkum EU o LGBT osobách ukázal, že lesbické, bisexuální a transsexuální ženy čelí nepřiměřenému riziku diskriminace na základě své sexuální orientace nebo genderové identity v zaměstnání (19 %), vzdělávání (19 %), bydlení (13 %), zdravotnictví (10 %) a v přístupu k sociálním službám (8 %); vzhledem k tomu, že to přináší nepřiměřená rizika pro jejich ekonomickou a sociální situaci;

E. vzhledem k tomu, že politika úsporných opatření, kterou požaduje Komise a kterou uplatňují členské státy, ovlivnila spolu s hospodářskou krizí posledních několika let zejména ženy, prohloubila nerovnosti a chudobu žen a ještě více je vyloučila z trhu práce; vzhledem k tomu, že došlo k omezení sítí veřejných služeb a infrastruktury poskytování péče o děti, seniory a nemocné a poskytování těchto vysoce kvalitních bezplatných veřejných služeb;

F. vzhledem k tomu, že rodiny s jedním rodičem jsou více ohroženy chudobou nebo sociálním vyloučením (49,8 % v porovnání s 25,2 % běžných domácností s vyživovanými dětmi, ačkoli existují velké rozdíly mezi jednotlivými členskými státy)[1]; vzhledem k tomu, že podle Eurostatu v roce 2014 představovaly ženy 56,6 % domácností v Unii s jedním rodičem; vzhledem k tomu, že chudoba má významný dopad na osobnostní rozvoj a vzdělání dětí a že důsledky chudoby mohou přetrvávat po celý život; vzhledem k tomu, že se rozdíly ve vzdělání mezi dětmi z různých sociálně-ekonomických vrstev zvětšují (v 11 zemích se předškolního vzdělávání a péče nedostává více než 15 % dětí ve věku 0 až 3 let); vzhledem k tomu, že existuje vysoká pravděpodobnost přenosu chudoby na několik generací; vzhledem k tomu, že nedostatek kvalitního vzdělávání je faktorem, který významně zvyšuje riziko dětské chudoby a sociálního vyloučení dětí, a že riziko předčasného ukončení školní docházky výrazně zhoršuje celá řada faktorů souvisejících s rodinným životem, například nedostatek stability, násilí nebo špatné podmínky bydlení;

G. vzhledem k tomu, že chudobou jsou postiženy zejména ženy žijící ve venkovských oblastech; vzhledem k tomu, že mnoho žen žijících ve venkovských oblastech není registrováno na trhu práce nebo mezi nezaměstnanými; vzhledem k tomu, že míra nezaměstnanosti mezi ženami ve venkovských oblastech je velmi vysoká, a ty, které zaměstnané jsou, mají velmi nízké příjmy; vzhledem k tomu, že ženy ve venkovských oblastech mají omezený přístup ke vzdělání, včasné diagnostice rakoviny a zdravotní péči obecně;

[1] Save the Children, „Dětská chudoba a sociální vyloučení v Evropě“, Brusel 2014, s. 14.

H. vzhledem k tomu, že život jedince ohroženého chudobou vede k sociálnímu vyloučení a nedostatečnému zapojení do společenského života, pokud jde o přístup ke vzdělání, spravedlnosti, celoživotnímu učení, primární zdravotní péči, důstojnému bydlení a výživě, dodávkám vody a energií, přístup ke kultuře a účast na kulturních akcích a dále o přístup ke sportu a veřejné dopravě; vzhledem k tomu, že investice do politik na podporu žen také zlepšují životní podmínky jejich rodin, zejména jejich dětí;

I. vzhledem k tomu, že pouze 11 % matek v Evropě chce být zaměstnáno na plný úvazek a 63 % žen by si přálo mít možnost pružnější pracovní doby, aby si ji mohly upravit podle svých rodinných povinností[1];

J. vzhledem k tomu, že rozdíly v odměnách žen a mužů činí 16,3 % a vzhledem k tomu, že netypické a nejisté formy pracovních smluv (smlouvy bez stanovení pracovní doby, práce na dobu určitou, dočasné zaměstnání, práce na částečný úvazek) rovněž postihují více ženy než muže; vzhledem k tomu, že tyto nejisté pracovní smlouvy vystavují ženy většímu riziku chudoby a vedou ke vzniku kategorie chudých pracovníků;

K. vzhledem k tomu, že ženy, které chtějí začít podnikat, mají velmi často potíže se získáváním přístupu k úvěrům, protože tradiční finanční zprostředkovatelé se zdráhají jim úvěry poskytovat, neboť se domnívají, že podnikatelky jsou více vystaveny rizikům a je méně pravděpodobné, že jejich podniky budou růst a investice přinesou zisk;

L. vzhledem k tomu, že ženy bývají často zaměstnány jako pracovnice v domácnosti, v mnoha případech mimo oblast působnosti vnitrostátního pracovního práva; vzhledem k tomu, že zejména ženy bez povolení k pobytu riskují, že budou nuceny pracovat v této oblasti a budou vykořisťovány;

M. vzhledem k tomu, že ženy častěji než muži přebírají odpovědnost za péči o starší, nemocné nebo závislé rodinné příslušníky, jakož i za děti, a že běžněji přerušují kariéru, což vede k nižší účasti na trhu práce a dlouhým obdobím ekonomicky neaktivní činnosti; vzhledem k tomu, že zavádění kvalitních sociálních služeb a zařízení za dostupné ceny umožňující předškolní vzdělávání a péči o děti nebo péči o další závislé osoby, jako jsou senioři, snižuje riziko prohloubení chudoby; vzhledem k tomu, že jen malý počet členských států dosáhl barcelonských cílů nebo je překonal, což je třeba chápat tak, že je třeba posunout se k rovnocennému rozdělení odpovědnosti za péči;

N. vzhledem k tomu, že s ohledem na mezigenerační rozměr chudoby je pro vyřešení feminizace chudoby zásadní zabývat se situací dívek a mladých žen, které čelí sociálnímu vyloučení a chudobě;

O. vzhledem k tomu, že v celé EU-27 je 34 % svobodných matek v produktivním věku ohroženo chudobou oproti 17 % v případě jiných rodin v produktivním věku, které mají děti;

P. vzhledem k tomu, že propastný rozdíl v nárocích na důchod dosahuje průměrně 39 %, což je dáno nerovnováhu způsobenou přetrvávajícími nerovnostmi, pokud jde o platy, a přístupem k zaměstnání, diskriminací a rozdíly v odměňování žen a mužů; vzhledem k tomu, že rozdíl ve výši důchodů představuje překážku ekonomické nezávislosti žen

[1] Výsledky průzkumu o matkách v Evropě 2011, Mouvement Mondial des Mères – Europe.

a je jedním z důvodů, proč se ženy ve stáří nacházejí pod prahem chudoby; vzhledem k tomu, že je nutné podniknout kroky s cílem zajistit rovný přístup k důstojnému důchodovému systému pro ženy; vzhledem k tomu, že v těch členských státech, které provedly směrnici 2006/54/ES, se v letech 2006 až 2012 zmenšil propastný rozdíl ve výši důchodů[1];

Q. vzhledem k tomu, že nárůst rizika chudoby úzce souvisí se snižováním rozpočtu, což má dopady na vzdělání, systémy sociálního zabezpečení a na služby péče o děti; vzhledem k tomu, že ženy a děti výrazněji postihla krize a úsporná opatření přijatá v některých evropských státech;

R. vzhledem k tomu, že ženy jsou klíčovou hybnou silou hospodářského a sociálního rozvoje a že dobré vzdělání je jednou z nejúčinnějších dostupných strategií vedoucích k úspěchu na trhu práce a k vymanění se z chronické chudoby; vzhledem k tomu, že značná finanční zátěž vzdělávání, které není poskytováno bezplatně, představuje s ohledem na související přímé a nepřímé náklady závažnou překážku pro osoby žijící v chudobě, která jim znemožňuje získat lepší kvalifikaci; vzhledem k tomu, že dívky podávají ve škole lepší výkony než chlapci, ale často narážejí na větší problémy nebo jim z důvodu rodinných a jiných tlaků nebývá umožněno proměnit tyto úspěchy ve škole v úspěchy pracovní;

S. vzhledem k tomu, že šikana má dalekosáhlý vliv na výsledky vzdělávání a její psychologické dopady a následky na školní výsledky jsou u chlapců a dívek odlišné;

T. vzhledem k tomu, že stereotypy přetrvávající ve společnosti jsou zakořeněny v patriarchátu a ponechávají ženám ve společnosti podřízenou roli, čímž přispívají k feminizaci chudoby; vzhledem k tomu, že tyto stereotypy se vyvíjejí od dětství a že jsou přítomny při volbě odborného i jiného vzdělání až po trh práce; vzhledem k tomu, že ženy jsou nadále příliš často omezovány na úlohy „vhodné pro ženy“, za jejichž výkon stále nejsou řádně placeny, a jsou nadále méně zastoupeny v takových oblastech, jako je matematika, věda, podnikání, IKT a inženýrství a rovněž na vedoucích pozicích; vzhledem k tomu, že tyto stereotypy v kombinaci s tím, že odvětví, v nichž převládají muži, mívají normativní přístup ke stanovování mezd, vedou k diskriminaci na základě pohlaví;

U. vzhledem k tomu, že existují nedostatky, pokud jde o charakteristiku pojmu „domácnost“ z hlediska shromažďování údajů, neboť se předpokládá, že všichni členové domácnosti vydělávají stejně a zdroje si mezi sebe rozdělují rovným dílem; vzhledem k tomu, že při posuzování nerovnosti příjmů se jen zřídka používají jiné parametry než „domácnost“; vzhledem k tomu, že toto pojetí „domácnosti“ neumožňuje, aby byla v procesu vytváření politik zohledněna situace žen z hlediska příjmu nebo daňových povinností;

V. vzhledem k tomu, že strategie Evropa 2020, jejímž cílem je učinit z Unie inteligentní, udržitelnou a inkluzivní ekonomiku, obsahuje ambiciózní záměry, například 75% míru zaměstnanosti a snížení počtu osob postižených nebo ohrožených chudobou a sociálním vyloučením do roku 2020 o nejméně 20 milionů; vzhledem k tomu, že cíle této strategie předpokládají snížení míry předčasného ukončování školní docházky pod 10 %;

[1] http:\\www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2015/547546/EPRS_STU(2015)547546_EN.pdf, s. 11

W. vzhledem k tomu, že jedním z cílů strategie Evropa 2020 je zajistit, aby ve srovnání s aktuálním průměrem 37,9 % získalo vysokoškolské vzdělání 40 % osob ve věkové kategorii od 30 do 34 let; vzhledem k tomu, že tento podíl dosahuje u žen v průměru více než 42,3 % oproti průměrnému podílu mužů, který činí 33,6 %;

X. vzhledem k tomu, že splnění cíle boje proti chudobě v rámci strategie Evropa 2020, který je jedním z pěti měřitelných cílů této strategie, vyžaduje výrazný nový politický impuls; vzhledem k tomu, že těchto cílů nelze dosáhnout, nebude-li politika pro boj proti chudobě zahrnovat silný genderový rozměr spolu s přijetím vnitrostátních politik na ochranu žen, zejména před rizikem chudoby;

Y. vzhledem k tomu, že chudoba a sociální vyloučení a ekonomická závislost žen mohou být přitěžujícími faktory pro oběti násilí páchaného na ženách a naopak, neboť násilí má dopad na zdraví žen a často vede ke ztrátě zaměstnání, bezdomovectví, sociálnímu vyloučení a chudobě; vzhledem k tomu, že s tím souvisí i neúměrná zranitelnost vůči obchodu s lidmi a sexuálnímu vykořisťování; vzhledem k tomu, že mnoho žen, které touto formou násilí trpí, i nadále žije s agresorem, protože jsou na něm ekonomicky závislé;

Z. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů představuje nástroj v boji proti chudobě žen, neboť má příznivý dopad na produktivitu a hospodářský růst a vede k větší účasti žen na trhu práce, což má řadu sociálních a ekonomických výhod;

Chudoba a rovnováha mezi pracovním a soukromým životem

1. zdůrazňuje klíčovou úlohu kvalitních veřejných služeb v boji proti chudobě, zejména chudobě žen, neboť ženy jsou na těchto službách více závislé;

2. zdůrazňuje, že je třeba vést muže k tomu, aby podporovali rovnost žen a mužů ve všech oblastech a na všech úrovních trhu práce, a aby se k takovému přístupu zavázali;

3. domnívá se, že členské státy by měly otázku sladění soukromého a pracovního života učinit prioritou a zavést pracovní podmínky vstřícné k rodinám, jako jsou například přizpůsobitelná pracovní doba a možnost práce z domova; upozorňuje na to, že nedostatek finančně dostupných kvalitních služeb zajišťujících péči o děti, závislé osoby a seniory, a zejména jeslí, školek a zařízení dlouhodobé péče, přispívá k sociálnímu vyloučení, rozdílu mezi ženami a muži v oblasti zaměstnanosti, odměňování a důchodů; zdůrazňuje, že rovný přístup k bezplatnému a vysoce kvalitnímu předškolnímu vzdělání a k finančně dostupné péči, formálnímu, informálnímu a neformálnímu vzdělávání a ke službám na podporu rodin je zásadní pro motivování žen k tomu, aby vstupovaly na trh práce a zůstávaly tam, pro zaručení rovných příležitostí a k prolomení cyklů chudoby, neboť ženám pomáhá získat nezávislost a kvalifikaci, kterou potřebují k výkonu zaměstnání;

4. ostře nesouhlasí s úspornými politikami, které uplatňuje EU a které spolu s hospodářskou krizí přispívají k nárůstu chudoby, zejména mezi ženami;

5. vyzývá členské státy a Komisi, aby rozvíjely a využívaly dostupné politické a finanční nástroje, mimo jiné balíček týkající se „sociálních investic“, s cílem dosáhnout barcelonských cílů; žádá v této souvislosti optimalizaci Evropského sociálního fondu

(ESF) a Evropského fondu pro regionální rozvoj s cílem upřednostňovat v první řadě zřizování veřejných a soukromých zařízení péče o děti a další závislé osoby a zařízení za účelem pomoci s využitím sociálních investic a nařízení o Evropském fondu pro strategické investice (EFSI), a také k využívání flexibilního mechanismu, který byl zaveden v rámci paktu stability a růstu pro financování předškolního vzdělávání a péče; navrhuje, aby Komise přidělila zvláštní zdroje na to, aby byla v rámci mechanismu spolufinancování financována podpůrná opatření pro konkrétní území, na nichž je nedostatek struktur pro zajištění předškolního vzdělávání a péče, a kde je mimořádně nízká zaměstnanost žen;

6. vyzývá členské státy, aby prováděly politiky, které budou chránit, zlepšovat a podporovat bezplatné a vysoce kvalitní veřejné služby, a to především v oblasti zdravotnictví, školství, sociálního zabezpečení a spravedlnosti; poukazuje na to, že je důležité, aby veřejné služby měly k dispozici potřebné finanční a lidské zdroje k plnění svých cílů;

7. vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly nezbytná opatření na podporu slaďování pracovního a soukromého života s cílem umožnit ženám, zejména těm, které jsou nejvíce ohroženy chudobou, pracovat na plný pracovní úvazek, nebo pokud chtějí, na částečný nebo flexibilní úvazek;

8. vyzývá Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy provedla globální a komplexní legislativní iniciativu s cílem naplnit potřeby matek a otců, pokud jde o různé druhy dovolených, a to mateřskou dovolenou, otcovskou dovolenou, rodičovskou dovolenou a pečovatelskou dovolenou, zejména s cílem pomoci mužům, aby mohli hrát aktivní roli otců a umožnit spravedlivější rozdělení rodinných povinností, a tím ženám poskytnout rovné příležitosti k účasti na trhu práce, což jim následně přinese ekonomickou nezávislost; vzhledem k tomu, že některé členské státy již schválily právní předpisy týkající se této problematiky, která přesahuje ustanovení právních předpisů EU; vyzývá členské státy, aby zvážily právní předpisy, jimiž ochrání nebo posílí mateřská, otcovská a rodičovská práva; zdůrazňuje, že v roce 2010 tvořili muži pouze 2,7 % osob, které využily své právo na rodičovskou dovolenou, což podtrhuje nutnost přijetí konkrétních kroků k zajištění individuálního a nepřenositelného práva na otcovskou dovolenou na co možná nejširším základě;

9. opětovně zdůrazňuje své zklamání ze stažení směrnice o mateřské dovolené po mnoha letech snahy odblokovat patovou situaci a zajistit tak lepší ochranu evropských občanů; vyzývá Komisi, aby předložila nový návrh a respektovala postoj Parlamentu, který se vyslovuje ve prospěch zvýšení současné minimální zaručené délky plně hrazené mateřské dovolené ze 14 na 20 týdnů, a stanovit zákonný nárok na placenou otcovskou dovolenou; je přesvědčen, že ve všech členských státech je třeba přijmout konkrétní opatření za účelem zlepšení rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem žen; naléhavě vyzývá Komisi, aby do rámce evropského semestru zařadila výraznější sociální rozměr a cíle rovnosti žen a mužů v oblasti zaměstnání;

10. vítá návrh na zavedení dovolené pro pečující osoby, s níž se počítá v plánu Komise pro nový začátek, s cílem vyřešit problémy spojené s hledáním rovnováhy mezi pracovním a osobním životem, jimž čelí pracující rodiny;

11. žádá, aby byl zajištěn vývoj směrem k individualizaci práv v oblasti politiky sociální

spravedlnosti;

Chudoba a práce

12. vyzývá Komisi a členské státy, aby s ohledem na cíle strategie Evropa 2020 zavedly politiky ve prospěch zaměstnanosti žen a začleňování sociálně marginalizovaných skupin žen na trh práce, aby posílily a zlepšily vzdělávání, více investovaly do odborných příprav a informačních kampaní, a zajistily tak, že v následném začleňování žen na trh práce bude převládat kvalifikace, a aby kladly důraz na celoživotní učení, neboť ženám poskytuje nezbytné dovednosti pro přístup ke kvalitním pracovním místům a dává jim možnost rekvalifikace na neustále se měnícím trhu práce; vyzývá ke zvýšení podpory oborů přírodních věd, technologie, inženýrství a matematiky se zaměřením na mladé dívky, aby se v rané fázi odstranily existující stereotypy ve vzdělávání a dlouhodobé rozdíly v oblasti zaměstnanosti a mezd; vyzývá k rozvoji cenově dostupných a kvalitních veřejných pečovatelských služeb, zajištění přizpůsobitelného, nikoli však nejistého rozložení pracovní doby, které bude přínosné pro ženy i muže, a přijetí opatření pro boj proti profesní a odvětvové segregaci mezi muži a ženami, a to i ve světě podnikání a na vedoucích pozicích;

13. zdůrazňuje, že přístup k úvěrům, finančním službám a poradenství je klíčem k posílení postavení žen, jež čelí sociálnímu vyloučení v oblasti podnikání, a ke zvýšení jejich zastoupení v tomto odvětví; vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly účinná opatření s cílem zvýšit přístup k financování pro ženy, které chtějí zahájit své vlastní podnikání nebo investiční projekty, a aby podporovaly podnikání žen, které přispívá k obecnému hospodářskému a sociálnímu rozvoji, usnadnily přístup k úvěrům, mimo jiné pomocí nástrojů mikroúvěrů, zvláště s ohledem na zranitelné ženy čelící vícenásobné diskriminaci, a aby rozvíjely a rozšiřovaly programy pro samostatně výdělečnou činnost způsobem, který nepovede k nejistotě; zdůrazňuje v této souvislosti význam sdílení a prosazování osvědčených postupů, odborného vedení, ženských vzorů a dalších forem podpory pro nezaměstnané ženy;

14. Zdůrazňuje, že klíčový význam mají: reformy politik v makroekonomické a sociální oblasti a na trhu práce v souladu s politikou rovnosti mužů a žen, jejímž cílem bude zaručit ekonomickou a sociální spravedlnost pro ženy; přehodnocení metod používaných pro stanovení míry chudoby a rozvíjení strategií na podporu spravedlivého rozdělení bohatství; záruky minimálního příjmu a důstojných mezd a důchodů a vytváření většího množství kvalitních pracovních míst se souvisejícími právy pro ženy; využívání vysoce kvalitních veřejných služeb, které bude umožněno ženám a dívkám, a snížení nerovnosti mezi muži a ženami, pokud jde o lepší služby sociálního zabezpečení;

15. konstatuje, že ženy jsou mnohem častěji zaměstnávány v nejistých a špatně placených zaměstnáních a na základě nestandardních pracovních smluv; konstatuje, že dalším aspektem pracovní nejistoty je míra nedobrovolné práce na částečný pracovní úvazek, která přispívá k riziku chudoby a vzrostla z 16,7 % na 19,6 % veškerých pracovních míst; vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí v boji proti nehlášené práci, nejisté práci a zneužívání atypických pracovních smluv, mezi něž patří smlouvy na nulový počet hodin v některých členských státech; upozorňuje na vysoký počet případů nehlášené práce vykonávané ženami, což má negativní dopad na jejich příjmy a na

úhradu sociálního zabezpečení a ochranu a nepříznivý vliv na úroveň HDP v EU; naléhavě vybízí členské státy, aby zvážily provedení doporučení Mezinárodní organizace práce (MOP), jejichž záměrem je snížit rozsah nejisté práce[1], jako je například doporučení analyzovat a omezit okolnosti, za nichž lze využívat nejisté pracovní smlouvy, a omezit dobu, po niž mohou být pracovníci zaměstnáni na základě navazujících smluv tohoto typu, po jejichž vypršení by jim měla být nabídnuta trvalá smlouva;

16. vyzývá členské státy, aby bedlivě sledovaly práva pracujících žen, které stále častěji vykonávají hůře placenou práci a stávají se oběťmi diskriminace;

17. poukazuje na to, že existují nové kategorie žen žijících v chudobě, a to mladé zaměstnané ženy, zejména v některých členských státech, jejichž daňová politika nebere v úvahu těžkosti, s nimiž se tato kategorie žen potýká, v důsledku čehož odsuzují velký podíl mladých absolventek k nejistému zaměstnání a příjmu, který jen zřídka překročí hranici chudoby (tzv. „noví chudí“);

18. znovu opakuje svou výzvu Komisi ve prospěch přezkumu stávajících právních předpisů s cílem odstranit rozdíly v odměňování mezi muži a ženami a snížit rozdíly ve výši důchodů; konstatuje, že pro odstranění rozdílů v odměňování mezi ženami a muži jsou zásadní opatření za účelem zvýšení transparentnosti mezd, a vyzývá členské státy, aby prováděly doporučení Komise ze dne 7. března 2014 o posílení zásady rovného odměňování mužů a žen prostřednictvím transparentnosti, včetně přenesení důkazního břemene při stížnostech na genderovou diskriminaci na pracovišti;

19. vyzývá Komisi, aby provedla studii toho, jak postupy související s oficiálním uznáním změny pohlaví či absence takovýchto postupů ovlivňují postavení transsexuálů na trhu práce, zejména pokud jde o jejich přístup k zaměstnání, výši odměny, profesní rozvoj a důchod;

20. považuje za naléhavě nutné vypracovat na úrovni EU, při zohlednění judikatury Soudního dvora, definici práce stejné hodnoty, aby se zajistilo, že budou brány v úvahu faktory, jako jsou pracovní podmínky, odpovědnost svěřená pracovníkům a fyzické nebo duševní požadavky na danou práci; považuje za naléhavé nutné řešit problematiku stejné odměny za práci stejné hodnoty napříč různými odvětvími, aby bylo možné použít širší výklad pokrývající rozdíly v odměňování za práci, která se zprvu nemusí jevit srovnatelná, například v odvětví sdružujícím poskytovatele péče ve srovnání s výrobním odvětvím;

21. se znepokojením konstatuje, že ženy často dostávají důchody, které jsou stěží vyšší než životní minimum, což má různé důvody, například ten, že přerušily nebo ukončily kariéru, aby se mohly starat o rodinu, nebo že převážnou část života pracovaly na částečný úvazek, popřípadě pracovaly bez mzdy pro svého manžela, zvláště v oblastech obchodu či zemědělství, a tudíž nepřispívaly do systému sociálního zabezpečení;

22. vítá skutečnost, že Komise považuje „stejnou odměnu za práci stejné hodnoty“ za jednu z klíčových oblastí činnosti ve své nové strategii týkající se rovnosti žen a mužů;

[1] Mezinárodní organizace práce (MOP), Policies and regulations to combat precarious employment („Politiky a předpisy na boj proti nejistému zaměstnávání“), 2011.

vyjadřuje však politování nad tím, že Komise zveřejnila pouze pracovní dokument útvarů Komise, čímž snížila význam své strategie v oblasti rovnosti žen a mužů na úroveň interního dokumentu; vyzývá proto Komisi, aby přijala sdělení o „Nové strategii pro rovnost žen a mužů a práva žen po roce 2015“, tak aby bylo možné v ní zahrnuté cíle a politiky účinně provádět;

23. žádá členské státy, aby zajistily, že každá osoba, která dočasně přeruší svou práci, aby se mohla věnovat výchově dětí nebo péči o seniory, mohla být znovu začleněna na trh práce a vrátit se na své předchozí místo a úroveň kariérního rozvoje;

24. vyzývá Komisi, aby vypracovala posouzení dopadu, který v EU přinášejí systémy minimálního příjmu, a aby zvážila další opatření, která by zohlednila ekonomické a sociální okolnosti jednotlivých členských států, a rovněž posouzení toho, zda tyto systémy umožňují domácnostem zajistit jejich základní osobní potřeby; vyzývá Komisi, aby na tomto základě posoudila způsob a prostředky poskytování přiměřeného minimálního příjmu nad hranicí chudoby ve výši 60 % národního mediánu příjmů ve všech členských státech, a to v souladu s vnitrostátními postupy a tradicemi, a aby zároveň zohlednila individuální vlastnosti členských států s cílem podpořit sociální konvergenci v celé EU; opětovně naléhavě vyzývá členské státy, aby na vnitrostátní úrovni zavedly minimální důchod, který nebude moci být nižší než hranice ohrožení chudobou;

25. konstatuje, že nejzranitelnější skupinu tvoří ženy v důchodu, které často žijí v chudobě nebo jim chudoba hrozí; vyzývá členské státy, aby k otázce snižování rozdílů mezi důchody žen a mužů přistupovaly jako k ekonomickému cíli; vyzývá členské státy, aby provedly reformu důchodových systémů s cílem zaručit za každých okolností patřičnou výši důchodů pro všechny s cílem odstranit rozdíly mezi důchody žen a mužů; domnívá se, že nástroje pro řešení rozdílů ve výši důchodů musí zahrnovat úpravu důchodových systémů, tak aby zaručovaly rovnost žen a mužů, úpravu vzdělávacích systémů, systémů plánování profesní kariéry a rodičovské dovolené a dalších služeb na podporu rodičovství; vyzývá členské státy, aby zvážily poskytování nároku na sdílený důchod v případě rozvodu a rozluky, v souladu se zásadou subsidiarity; konstatuje, že systémy zaměstnaneckých starobních důchodů čím dál tím více fungují na základě pojistných zásad, což může vést k mnoha trhlinám, pokud jde o sociální ochranu[1]; zdůrazňuje, že Soudní dvůr Evropské unie jasně konstatoval, že systémy zaměstnaneckého penzijního pojištění mají být považovány za platbu, a tudíž se zásada rovného zacházení vztahuje i na ně;

Chudoba: obecná doporučení

26. konstatuje, že osoby žijící v chudobě platí často vyšší jednotkový náklad ve vztahu k lépe zajištěným obyvatelům, a to za stejné zboží a služby, které jsou nezbytné pro jejich společenské a ekonomické přežití, zejména pokud jde o telekomunikace, energii a vodu; vyzývá členské státy, aby úzce spolupracovaly s dodavateli a provozovateli na rozvoji mechanismů podpory a sociálních tarifů ve prospěch nejchudších osob, zejména pokud jde o dodávky vody a elektrické energie, s cílem vymýtit energetickou chudobu domácností;

[1] http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.

27. naléhavě vyzývá Komisi, aby přestala doporučovat reorganizaci a škrty ve veřejné správě členských států a podporovat větší flexibilitu v zaměstnání nebo privatizaci veřejných služeb, protože tyto přístupy nepochybně vedly k oslabení sociálních práv pracovníků a měly větší dopad na ženy;

28. opětovně zdůrazňuje úlohu vzdělání v boji proti genderovým stereotypům, neboť podporuje ženy a dívky v sociální, hospodářské, kulturní a politické oblasti a ve vědecké kariéře i při ukončení cyklu chudoby pomocí začleňování žen do odvětví, kde jsou nedostatečně zastoupeny, jako je věda, technologie, inženýrství a podnikání, a vyzývá Komisi, aby cíle odborné přípravy pro ženy začlenila do doporučení pro jednotlivé země; zdůrazňuje úlohu neformálního vzdělávání; vyzývá členské státy, aby investice do vzdělání dívek a žen zaměřené na zlepšení jejich potenciálu zahrnuly jako nedílnou součást do svého hospodářství a plánů obnovy; vybízí členské státy, aby podporovaly mladé ženy při přechodu z formálního vzdělávání na trh práce; zdůrazňuje, že všechny vzdělávací instituce musí předávat demokratické hodnoty a podporovat tak toleranci, aktivní občanství, společenskou zodpovědnost a respekt k odlišnostem pohlaví, menšin a etnických a náboženských skupin; poukazuje na význam sportu a tělesné výchovy při překonávání předsudků a stereotypů a jejich potenciální hodnotu při pomoci sociálně zranitelným mladým lidem, aby znovu nalezli správnou cestu;

29. vyjadřuje znepokojení nad tím, že ženy, které mají děti, jsou na pracovišti diskriminovány, protože jsou matkami, a nikoli proto, že je jejich pracovní výkon ve srovnání s kolegy horší; naléhavě žádá členské státy, aby aktivně podporovaly pozitivní obraz matek jako zaměstnankyň a bojovaly proti jevu zvanému „sankce za mateřství“ (motherhood penalty), který zjistila řada výzkumných studií;

30. vyzývá Komisi a členské státy, aby v zájmu zlepšení vzdělávání a odborné přípravy zajistily využívání strukturálních a investičních fondů, zejména ESF a rovněž EFSI, zlepšily tak přístup na trh práce a bojovaly proti nezaměstnanosti, chudobě a sociálnímu vyloučení žen; zdůrazňuje, že 20% podíl ESF, který je určen na opatření sociálního začleňování a projekty sociální inovace by mohl být aktivněji využíván k podpoře iniciativ, jako jsou místní projekty malého rozsahu zaměřené na posílení postavení žen trpících chudobou a sociálním vyloučením; naléhavě žádá členské státy, aby vedly více informačních kampaní o možnostech účasti na projektech financovaných z prostředků EU;

31. požaduje mechanismy financování, které podnítí dosažení rovného zastoupení v oblastech, v nichž existuje genderová nerovnováha, a zdůrazňuje, že je zapotřebí rozdělit údaje podle pohlaví s cílem lépe chápat situaci dívek, chlapců, mužů a žen, a moci tak účinněji reagovat na nerovnováhu; žádá Komisi, aby poskytla informace o účasti na evropských programech mobility ve vzdělání, jako je Erasmus+, Tvůrčí Evropa a Evropa pro občany, rozdělené podle pohlaví a věku;

32. připomíná zejména právo dětí z řad migrantů a uprchlíků, a to chlapců i dívek, na přístup ke vzdělání, který představuje pro evropské společnosti jednu z priorit; zdůrazňuje proto, že s ohledem na přetrvávající migrační krizi by měla být na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU přijata naléhavá opatření týkající se vzdělávání migrantů; zdůrazňuje, že vzdělání je klíčem k integraci a uplatnitelnosti na trhu práce a že pokud vnitrostátní systémy vzdělávání nedokáží v této výzvě obstát, může to

vyvolat další kulturní segregaci a prohloubit rozdělení společnosti; poukazuje na to, že přístup ke vzdělání na požadované úrovni kvality spolu s jazykovou a psychologickou podporou, ať už v uprchlických táborech nebo v hostitelských městech, nesmí být omezován byrokratickými a administrativními otázkami souvisejícími s uznáním postavení uprchlíka;

33. připomíná roli, kterou v této oblasti plní dobrovolnické organizace a terciární sféra, a naléhavě vyzývá členské státy, aby jejich činnost podporovaly; připomíná vysokou úroveň účast žen v oblasti dobrovolnictví, co se týče vzdělávání a jiných činností, a při podpoře a zlepšování vzdělávacích možností, například pro děti uprchlíků a znevýhodněné děti;

34. zdůrazňuje, že dopady chudoby a sociálního vyloučení na děti mohou přetrvávat celý život a mít za následek mezigenerační přenos chudoby; zdůrazňuje, že riziko chudoby a sociálního vyloučení mezi dětmi je ve všech členských státech velmi úzce spjato s úrovní vzdělání jejich rodičů, obzvláště jejich matek, s jejich pozicí a s pozicí rodičů na trhu práce, s jejich sociální situací a s formami podpory rodiny ze strany členských států; doporučuje, aby členské státy zajistily všem mladým lidem přístup k vysoce kvalitnímu bezplatnému veřejnému vzdělání na všech úrovních včetně předškolní; zdůrazňuje úlohu výchovného poradenství pro děti, které se zaměřuje na to, aby měly možnost realizovat svůj plný potenciál; zdůrazňuje, že je nezbytné pomocí cílených programů podporovat další vzdělávání dospívajících matek, u nichž je předčasné ukončení školní docházky prvním krokem k chudobě; zdůrazňuje, že je třeba vypracovat komplexní soubor opatření za účelem boje proti chudobě dětí a podpory dobrých životních podmínek dětí, který se bude opírat o tři pilíře, jimiž jsou: přístup k přiměřeným zdrojům a sladění pracovního a rodinného života; přístup ke kvalitním službám; účast dětí na rozhodnutích, která se jich týkají, a účast v kulturních, rekreačních a sportovních aktivitách; znovu opakuje, že je potřeba zajistit snadný přístup k informacím za stejných podmínek, zvláště pokud jde o sociální zabezpečení, vzdělávání dospělých, zdravotní péči a dostupnou ekonomickou podporu;

35. upozorňuje, že mnoho členských států neuznává LGBTI rodiny, což má za následek nižší příjmy a vyšší životní náklady pro LGBTI osoby, čímž u nich vzrůstá riziko chudoby a sociálního vyloučení; je přesvědčen, že právní předpisy týkající se rovného zacházení jsou životně důležitým nástrojem boje proti chudobě, která vzniká v důsledku marginalizace a diskriminace postihující sexuální a genderové menšiny; vyzývá v této souvislosti Radu, aby přijala návrh z roku 2008 týkající se směrnice o provádění zásady rovného zacházení s osobami bez ohledu na náboženské vyznání nebo přesvědčení, zdravotní postižení, věk nebo sexuální orientaci; vyzývá dále, aby při jakémkoli budoucím přepracování směrnic týkajících se rovnosti žen a mužů byl do těchto směrnic výslovně zapracován zákaz diskriminace na základě genderové identity; je nadále znepokojen nízkým povědomím o právech a o existenci orgánů a organizací, které obětem diskriminace poskytují podporu; žádá v této souvislosti Komisi, aby pozorně sledovala efektivnost vnitrostátních orgánů a postupů při vyřizování stížností;

36. vyzývá k řádnému provedení směrnice 2006/54/ES o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání a k jejímu přezkumu, tak aby byl stanoven požadavek na podniky vypracovat opatření či plány týkající se rovných podmínek žen a mužů, včetně opatření k odstranění segregace,

rozvoje mzdových systémů a opatření na podporu profesní dráhy žen;

37. potvrzuje význam ekonomického a finančního vzdělávání v mladém věku, neboť bylo prokázáno, že toto vzdělávání zlepšuje rozhodování o ekonomických otázkách v pozdějším životě, včetně spravování výdajů a příjmů; doporučuje výměnu osvědčených postupů a podporu vzdělávacích programů zaměřených na ženy a dívky v ohrožených a marginalizovaných skupinách obyvatel, které čelí chudobě a sociálnímu vyloučení;

38. konstatuje, že chybějící příjem partnera je významným faktorem, který může přispívat k chudobě žen a k jejich sociálnímu vyloučení; zdůrazňuje často nejistou situaci vdov a rozvedených žen i matek samoživitelek, jimž soud přiřkl opatrovnictví dětí a pro které je zapotřebí stanovit odpovídající výši výživného; konstatuje, že neplacení výživného může uvrhnout matku samoživitelku do chudoby; zdůrazňuje skutečnost, že rozvedené ženy jsou náchylné k diskriminaci a chudobě, což dokazuje, že ženy stále nejsou plně ekonomicky nezávislé a poukazuje na nutnost dalších opatření v oblasti trhu práce a odstraňování rozdílů v odměňování žen a mužů;

39. zdůrazňuje, že daňové politiky mají genderový rozměr; vyzývá Komisi, aby podporovala osvědčené postupy v oblasti daňové politiky, které zohledňují dopad na ženy a muže a napomáhají rovnosti pohlaví, zvláště pokud jde o zdanění příjmu domácností, kdy mohou méně vydělávající osoby někdy podléhat vyššímu zdanění, včetně DPH, a to mimo jiné zavedením snížené sazby DPH na zboží, které je pro ženy nezbytné, například na tampony;

40. zdůrazňuje, že shromažďované údaje o výdajích a příjmech domácností musí být doplněny individualizovanými údaji, aby bylo možné vysvětlit nerovnosti mezi muži a ženami v rámci domácností;

41. trvá na tom, že makroekonomická politika musí být v souladu s politikou sociální rovnosti a musí zahrnovat výrazné genderové hledisko; opakuje, že finanční instituce, jako jsou ECB a národní centrální banky, musí při modelování makroekonomických měnových politik či politik finančních služeb a rozhodování o těchto politikách brát v úvahu sociální dopady, včetně dopadů na nerovnost mezi ženami a muži;

42. opakuje svou podporu iniciativě mající za cíl formulovat zásady referenčního rozpočtu a vyzývá Komisi, aby do ní zahrnula genderová hlediska, včetně nerovnosti mezi muži a ženami, k níž dochází v rámci domácností;

43. znovu zdůrazňuje, že je třeba provést výzkum bezdomovectví žen a jeho příčin a faktorů, jelikož tento jev není v aktuálních údajích dostatečně podchycen; konstatuje, že zohledněny by měly být takové genderové prvky, jako je ekonomická závislost daná pohlavím, přechodné bydlení a nevyužívání sociálních služeb;

44. zdůrazňuje, že násilí páchané na ženách zůstává závažným problémem v EU, neboť ovlivňuje oběti, a že je naléhavě zapotřebí do opatření na potírání násilí páchaného na ženách zahrnout pachatele bez ohledu na věk, vzdělání, výši příjmu nebo sociální postavení, a že jeho dopad na riziko marginalizace, chudoby a sociálního vyloučení neustále narůstá; konstatuje, že ekonomická nezávislost žen hraje ústřední úlohu v jejich schopnosti vymanit se ze situací, v nichž jim hrozí násilí na základě pohlaví, a to

přijetím proaktivních opatření; vyzývá členské státy a regionální a místní orgány, aby zajistily sociální ochranné systémy zajišťující sociální práva žen, které jsou oběťmi násilí v jakékoli podobě, ať již jde o domácí násilí, obchodování s lidmi nebo prostituci, a aby přijaly opatření k jejich opětovnému začlenění na trh práce, také s využitím nástrojů, jako je ESF; zdůrazňuje, že je zapotřebí zvýšit dostupnost informací, pokud jde o právní služby pro oběti násilí;

45. zdůrazňuje, že proti domácímu násilí, zejména násilí na ženách, je nutné důsledně bojovat; konstatuje, že ekonomická nezávislost žen má klíčový význam pro jejich život a pro jejich schopnost vymanit se ze situací domácího násilí a že ženám, které vyčerpaly svou placenou dovolenou, hrozí, že přijdou o své zaměstnání a svou ekonomickou nezávislost; konstatuje, že poté, co bylo nedávno v Austrálii a USA zavedeno placené volno v souvislosti s domácím násilím, byla řadě pracovníků zajištěna v zaměstnání ochrana, když řešili důsledky domácího násilí, například tím, že dotčeným osobám byl poskytnut čas na lékařská vyšetření, soudní jednání a další postupy, jimiž se v takových situacích musí zabývat; vyzývá Komisi a členské státy, aby přezkoumaly proveditelnost a možné výsledky zavedení systému zvláštní placené dovolené pro oběti domácího násilí a jeho svědky vzhledem k tomu, že chybějící placená dovolená je překážkou pro oběti, které si mohou udržet zaměstnání při zajištění svého soukromí; vyzývá také Komisi a členské státy, aby zavedly další opatření na posílení povědomí o problému domácího násilí a pomáhaly obětem takového násilí a aby prosazovaly lepší poučené hájení jejich práv a chránily jejich ekonomickou nezávislost;

46. opětovně vyzývá EU a všechny členské státy, aby podepsaly a ratifikovaly Istanbulskou úmluvu, a žádá, aby byla urychleně přijata iniciativa s cílem vypracovat směrnici EU o boji proti násilí páchanému na ženách; opětovně vyzývá Komisi, aby předložila evropskou strategii proti násilí na základě pohlaví, aby zavedla Evropský rok pro boj proti násilí na základě pohlaví a aby podporovala legislativní opatření za účelem definice tohoto násilí jako konkrétního trestného činu úzce souvisejícího s trestnými činy z nenávisti;

47. domnívá se, že je třeba proaktivně usilovat o zastavení násilí páchané na ženách pomocí zaměření se na normy, které násilí oslavují; zdůrazňuje, že proti stereotypům a strukturám, jež jsou základem násilí páchaného muži na ženách, je nutné bojovat proaktivními opatřeními a prostřednictvím kampaní a stávajícího vzdělávání na celostátní úrovni zaměřeného na „macho“ kulturu;

48. poukazuje na to, že nové technologie by měly být považovány za základní nástroj pro vytváření nových pracovních míst a za příležitost pro ženy vymanit se z chudoby;

49. vybízí členské státy, aby ve spolupráci s regionálními a místními orgány přispěly ke zlepšení kvality života žen ve venkovských oblastech, aby se tak snížilo riziko chudoby tím, že budou poskytovány kvalitní vzdělávací programy zaměřené na posílení postavení venkovských žen, a také kvalitní podmínky a důstojné mzdy pro tuto skupinu; vybízí členské státy, aby zajistily kvalitní obecní, sociální i veřejnou infrastrukturu za účelem zlepšení celkových životních podmínek ve venkovských oblastech;

50. domnívá se, že se mnohé aspekty chudoby, a zvláště chudoby žen, stále neuznávají, například včetně nedostatečného přístupu žen ke kultuře a k účasti na životě společnosti, a vyzývá proto členské státy, aby poskytly nezbytnou podporu, jež zajistí právo na

kulturu, sport a volný čas pro všechny ženy, se zvláštním zřetelem na ženy, které žijí v chudobě, ženy se zdravotním postižením a ženy migrantky; domnívá se, že stávající ukazatele závažného materiálního nedostatku vylučují faktory přístupu ke kultuře a účasti na společenském životě, a umožňují proto jen neúplné chápání chudoby; vyzývá, aby byly vyvinuty další ukazatele s cílem zhodnotit vyloučení z hlediska zapojení do společenského, kulturního a politického života, zejména jeho vliv na bludný kruh chudoby, a také jeho mezigenerační dopad;

51. vyzývá k provedení studií, které přinesou nové statistické údaje k tomuto tématu, na jejichž základě budou moci vzniknout rozšířené, úplné a spolehlivé databáze;

52. konstatuje, že ženy se zdravotním postižením často čelí diskriminaci v rodinném prostředí i ve vzdělávání, jejich pracovní příležitosti jsou omezené, a že sociální dávky, které dostávají, nepostačují k odvrácení rizika chudoby; zdůrazňuje v této souvislosti, že by členské státy a regionální a místní orgány měly ženám se zdravotním postižením poskytovat specializovanou péči, kterou tyto ženy potřebují k výkonu svých práv, a měly by navrhnout opatření na podporu jejich začlenění na trh práce prostřednictvím dalších podpůrných opatření, zejména pokud jde o vzdělávání a odbornou přípravu;

53. požaduje ambicióznější opatření za účelem boje proti energetické chudobě, která neúměrně postihuje domácnosti samostatně žijících žen, domácnosti s jedním rodičem a domácnosti, v jejichž čele stojí žena; naléhavě žádá Komisi a členské státy, aby vypracovaly definici energetické chudoby, která zohlední genderové aspekty tohoto jevu, a aby ji zahrnuly do budoucího přepracování směrnice o energetické náročnosti budov; zdůrazňuje významnou úlohu komunitních energetických iniciativ, jako jsou družstva, v pomoci zranitelným spotřebitelům energie, zejména ženám, které čelí chudobě, sociálnímu vyloučení a marginalizaci; zdůrazňuje, že na chudobu žen má velký vliv změna klimatu, protože ženy jsou závislejší na přírodních zdrojích a mají méně prostředků k tomu, aby se mohly chránit před negativními účinky změny klimatu, jako jsou dopady na zdraví, sucho, přírodní katastrofy nebo vysídlení v souvislosti se změnou životního prostředí; vyjadřuje politování nad skutečností, že genderové hledisko nebylo systematicky zavedeno do politik EU v oblasti klimatu, a vyzývá orgány a instituce Unie, aby hledisko rovnosti žen a mužů začlenily do všech politik a právních předpisů EU pro oblast klimatu;

54. opětovně potvrzuje svou výzvu, aby Komise usilovala o zřízení Evropské záruky pro děti, která zajistí, že každé evropské dítě, které je ohroženo chudobou, bude mít přístup k bezplatné zdravotní péči, bezplatnému vzdělání, bezplatné péči o děti, slušnému bydlení a dostatečné výživě; zdůrazňuje, že takováto politika musí řešit situaci žen a dívek, zejména těch, které jsou členkami zranitelných a marginalizovaných skupin obyvatel; konstatuje, že iniciativa záruky pro mladé lidi musí zahrnovat genderové hledisko;

55. vybízí členské státy a Komisi, aby shromažďovaly statistiky členěné podle pohlaví a zavedly nové individuální ukazatele, pokud jde o ženy a chudobu, jakožto nástroj k monitorování dopadu, jaký mají na ženy a chudobu širší sociální a hospodářské politiky a politiky v oblasti zaměstnanosti, s cílem rozvíjet výměny osvědčených postupů, pokud jde o právní a rozpočtové nástroje za účelem potírání chudoby, se zaměřením na tyto skupiny a na zvláštní riziko chudoby, které se mimo jiné týká

přistěhovalkyň, žen z etnických menšin, žen samoživitelek, starších žen, žen se zdravotním postižením a žen, které zůstávají doma, aby pečovaly o některého člena rodiny, a to bez ohledu na sexuální orientaci nebo genderovou identitu;

56. vyzývá k provedení doporučení Komise a ke spolupráci s Komisí;

57. zdůrazňuje úlohu sociálních podniků při posilování postavení žen a začleňování žen čelících chudobě, sociálnímu vyloučení a vícenásobné diskriminaci;

58. zdůrazňuje význam politik, programů a akcí EU v oblasti rozvojové spolupráce a pomoci s ohledem na pohlaví, jejichž cílem je umožnit ženám, aby dosáhly nezávislosti prostřednictvím vzdělání a odborné přípravy, a bojovat proti diskriminaci na základě pohlaví a proti všem formám násilí páchaného na ženách, včetně obchodování s lidmi a mrzačení ženských pohlavních orgánů;

59. žádá Komisi a členské státy, aby vypracovaly postupy zapojení zúčastněných stran, které budou podporovat a usnadňovat přímé zapojení osob ohrožených chudobou a sociální začleňování, zejména žen a dívek, do tvorby politik týkajících se sociálního začleňování na všech úrovních;

60. vyzývá Komisi a členské státy, aby uplatňovaly sestavování rozpočtů s ohledem na rovnost pohlaví jako nástroj, který zajistí, aby rozpočtová rozhodnutí zohledňovala genderový rozměr a řešila diferencované dopady;

61. vyzývá členské státy, aby v boji proti chudobě spolupracovaly s nevládními organizacemi, které úspěšně působí v oblastech postižených extrémní chudobou a které mají cenné know-how v místních komunitách; vyzývá členské státy, aby podporovaly účinnou spolupráci na místní úrovni;

62. vyzývá členské státy a Komisi, aby do zajišťování rovnosti žen a mužů zapojily sociální partnery (odbory a zaměstnavatele) a občanskou společnost, včetně orgánů odpovědných za rovnost mezi ženami a muži, s cílem podpořit rovné zacházení; zdůrazňuje, že sociální dialog musí zahrnovat sledování a podporu postupů zajišťujících rovnost žen a mužů na pracovišti, včetně flexibilních pracovních úvazků, s cílem usnadnit soulad pracovního a soukromého života; zdůrazňuje význam kolektivních smluv v boji proti diskriminaci a v podpoře rovnosti žen a mužů na pracovišti, jakož i význam dalších nástrojů, jako jsou kodexy chování, výzkum, výměna zkušeností a osvědčených postupů v oblasti rovnosti žen a mužů.

63. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě a Komisi.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Problematika chudoby a sociálního vyloučení žen je již několik let předmětem zvýšené pozornosti Evropského parlamentu. V mnoha usneseních se vyzývá k boji proti příčinám a důsledkům četných aspektů této nejisté situace. Přesto musíme konstatovat, že v roce 2015 došlo navzdory vynaloženému úsilí jen k malému pokroku.

Ekonomická krize, z níž se Unie postupně zotavuje, zvýšila statistické údaje o počtu osob, mužů a žen, ohrožených chudobou a sociálním vyloučením.

Podle posledních dostupných statistik o rozdělení příjmové chudoby a nerovností v příjmech v EU bylo po provedení sociálních transferů považováno za osoby ohrožené chudobou16,6 % obyvatelstva evropské osmadvacítky. Toto riziko dosahovalo 17,2 % u žen a 16,1 % u mužů. V těchto číslech se nepochybně skrývá mnoho rozdílů podle jednotlivých států.

Přesto jsou ženy nadále v průměru více postiženy než muži a tento rozdíl je ještě vyšší, jestliže že se jedná o svobodné matky, ženy v důchodu, přistěhovalkyně nebo ženy se zdravotním postižením. Ženy jsou nadále nadměrně zastoupeny na nejistých pracovních místech, v případech přerušení profesní dráhy, v profesích „vstřícných k ženám“ (zdravotnictví, práce v domácnosti apod.) a v zaměstnáních na částečný úvazek, a to spíše z důvodu nutnosti pečovat o své blízké než na základě záměrné volby.

Rozdíl v odměňování ve srovnání s jejich mužskými protějšky a rozdíl ve výši důchodu v důsledku profesní dráhy roztříštěné snahou o sladění soukromého a pracovního života znamená pro ženy, které trpí finančními problémy, výraznou zátěž a každodenní nejistotu, pokud jde o jejich ekonomickou nezávislost.

Tato zpráva objasňuje přetrvávající nerovnosti, jimiž ženy trpí. Zaměřuje se na úsilí, které by měla Unie a členské státy vyvinout s cílem poskytnout všem, bez rozdílu pohlaví, stejné šance a stejné příležitosti v oblasti zaměstnanosti, sociálního zabezpečení, odměňování, vzdělávání a péče o děti, až po kulturu. Tato zpráva připomíná prostředky, zejména finanční, které již má Evropa a členské státy k dispozici k tomu, aby zabránily tendenci k prohlubování chudoby u poloviny obyvatelstva.

Boj proti chudobě žen představuje totiž otázku sociální spravedlnosti. Veřejné výdaje, na kterých by se členské státy dohodly s cílem omezit tuto nespravedlnost, ať již přímé nebo nepřímé, nesmějí být vnímány jako plýtvání nebo jako prosté náklady, ale naopak jako rozumná investice, která může bludný kruh chudoby prolomit.

Tyto výdaje umožní, aby se pracovní síla vymanila z omezení souvisejících s rodinnými povinnostmi, a podpoří vnitřní poptávku nezbytnou pro hospodářskou obnovu Evropské unie.

Boj proti chudobě žen nabízí také, alespoň částečně, cestu, jak dlouhodobě řešit problém chudoby dětí, a tudíž i světové chudoby.

21.3.2016

STANOVISKO VÝBORU PRO ZAMĚSTNANOST A SOCIÁLNÍ VĚCI(*)

pro Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

o chudobě: z hlediska rovnosti žen a mužů
(2015/2228(INI))

Navrhovatelka: Lynn Boylan

(*) Postup s přidruženými výbory – článek 54 jednacího řádu

NÁVRHY

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci vyzývá Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

A. vzhledem k tomu, že rovnost pohlaví díky zvýšení sociálního a hospodářského blahobytu prospívá nejen ženám, ale také hospodářství a společnosti jako celku; vzhledem k tomu, že cíl zajistit rovnost mezi muži a ženami se datuje již od Římské smlouvy z roku 1957;

B. vzhledem k tomu, že míra zaměstnanosti žen je zpravidla nižší než míra zaměstnanosti mužů: v roce 2014 činila míra zaměstnanosti mužů v EU-28 70,1 % oproti 59,6 % v případě žen[1]; vzhledem k tomu, že podle Komise vydělávaly ženy v roce 2015 za hodinu práce stále o 16 % méně než muži za tutéž práci; vzhledem k tomu, že v důsledku rozdílů v odměňování mají ženy ve srovnání s muži nižší důchod, což způsobuje větší pravděpodobnost, že se ženy po odchodu do důchodu ocitnou v chudobě – důchod žen je v celé EU v průměru o 39 % nižší než důchod mužů; vzhledem k tomu, že odvětví IKT se vyznačuje vertikální i horizontální segregací, která je výraznější než v řadě jiných odvětví, kdy většina žen (54 %) zastává hůře placená pracovní místa s nižší kvalifikací, a viditelným nepoměrem mezi odbornou kvalifikací žen a jejich postavením v odvětví IKT;

[1] http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Employment_statistics&oldid=190559

C. vzhledem k tomu, že k této situaci, kdy jsou chudobou postiženy nebo ohroženy zejména ženy, přispívají genderové rozdíly v zaměstnanosti, odměňování a tím i důchodech, nadměrné zastoupení žen v nejistých zaměstnáních[1] a nedobrovolná práce na částečný úvazek či přerušení pracovní kariéry žen z důvodu péče o děti nebo jiného člena rodiny; vzhledem k tomu, že rodiny s jedním rodičem, zejména rodiny, v jejichž čele stojí matka samoživitelka, jsou více ohroženy chudobou nebo sociálním vyloučením (49,8 % v porovnání s 25,2 % běžných domácností s vyživovanými dětmi, ačkoli podle statistiky EU v oblasti příjmů a životních podmínek existují velké rozdíly mezi jednotlivými zeměmi)[2]; vzhledem k tomu, že chudoba rodičů vede k chudobě dětí a má závažný dopad na jejich pozdější život; vzhledem k tomu, že zvýšení účasti žen na trhu práce může pomoci řešit jejich vyšší riziko chudoby a sociálního vyloučení;

D. vzhledem k tomu, že vedení více žen k tomu, aby vstoupily na trh práce a zůstaly tam, může rovněž pomoci vyvážit následky snižujícího se počtu obyvatel v produktivním věku, které se předpokládají ve většině členských států EU, neboť tak dojde ke zlepšení nabídky práce, a vzhledem k tomu, že by to pomohlo snížit zátěž veřejných financí a systémů sociální ochrany, lépe využít schopnosti a dovednosti žen a zvýšit růstový potenciál a konkurenceschopnost;

1. domnívá se, že je třeba vést muže k tomu, aby podporovali rovnost žen a mužů ve všech oblastech a na všech úrovních trhu práce, a aby se otázkou rovnosti zabývali;

2. vyzývá členské státy a Komisi, aby přijaly opatření pro boj proti všem formám vícenásobné diskriminace na základě pohlaví, zajistily uplatňování zásady nediskriminace a rovnosti na trhu práce a v přístupu k zaměstnání, zejména aby přijaly opatření sociální ochrany, která by zajistila, aby plat žen a jejich nárok na sociální zabezpečení, včetně důchodů, byl shodný s nároky mužů, kteří mají stejné nebo podobné zkušenosti a vykonávají stejnou práci či práci stejné hodnoty;

3. vyzývá k řádnému provedení směrnice 2006/54/ES o zavedení zásady rovných příležitostí a rovného zacházení pro muže a ženy v oblasti zaměstnání a povolání a k jejímu přezkumu, tak aby byl stanoven povinný požadavek na podniky vypracovat opatření či plány pro rovné podmínky žen a mužů, včetně opatření k odstranění segregace, vytvoření mzdových systémů a opatření na podporu profesní dráhy žen;

4. konstatuje, že ženy, které trpí zdravotním postižením nebo zůstávají v domácnosti, aby pečovaly o rodinné příslušníky, jsou nepřiměřeně vystavené riziku chudoby;

5. zdůrazňuje, že trvalým problémem, který je třeba řešit, není pouze přímá diskriminace, ale rovněž přetrvávající tradiční výklad mužství a ženství v různých odvětvích a profesích na trhu práce, jež tvoří základ nerovných mocenských vztahů a struktur mezi ženami a muži a posiluje je;

6. zdůrazňuje, že diskriminace na trhu práce je jednou z hlavních příčin nerovnosti pohlaví

[1] McKay, Sonia; Jefferys, Steve; Paraksevopoulou, Anna; Keles, Janoj. duben 2012. *Study on Precarious Work and Social Rights 2012 (Studie o nejisté práci a sociálních právech z roku 2012).* Vypracovaná pro Evropskou komisi.
Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. října 2010 o ženách zaměstnaných za nejistých pracovních podmínek (Úř. věst. C 70E, 8.3.2012, s. 1).
[2] Save the Children, „Dětská chudoba a sociální vyloučení v Evropě“, Brusel 2014, s. 14.

ve společnosti jako celku a že rovné příležitosti v pracovním životě a ekonomická nezávislost žen mají rozhodující význam pro rovnost žen a mužů v jiných oblastech; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby předložily rozhodná opatření proti diskriminaci pohlaví na trhu práce, jež budou zahrnovat různé aspekty jako nábor pracovníků, odměňování, sociální dávky a důchody; dále zdůrazňuje, že je při řešení diskriminace důležité zohlednit vícenásobné a průřezové formy diskriminace, která zasahuje ženy se zdravotním postižením, migrantky a ženy z národnostních menšin, romské ženy, starší ženy, svobodné matky a osoby LGBTIQ;

7. je přesvědčen, že k překonání nerovnosti mezi pohlavími v oblasti odměňování je třeba posílit účast žen na trhu práce, posílit transparentnost mzdových systémů (včetně údajů členěných podle sektoru) a provádět doporučení Komise v oblasti transparentnosti mezd, zavést genderově neutrální popisy práce a klasifikaci, obrátit důkazní břemeno při stížnostech na genderovou diskriminaci na pracovišti, dodržovat zásady rovných příležitostí pro muže i ženy a posílit příslušné právní předpisy EU a rovněž přestat odlišovat pracovní sílu na základě pohlaví a klást velký důraz na politiky, které podporují sladění profesního a rodinného života;

8. poukazuje na to, že v odměňování a kariérním rozvoji žen a mužů pracujících v odvětví IKT přetrvávají rozdíly; zdůrazňuje, že je zpochybňována zásada stejné odměny za stejnou práci na stejném pracovišti, ačkoli představuje jeden ze základních pilířů sociální spravedlnosti na trhu práce, a měla by proto být chráněna nade vše ostatní; znovu opakuje, že by nemělo být možné, aby se v digitální ekonomice zakořeňovaly nerovnosti, pokud jde o stejné odměňování a kariérní rozvoj; zdůrazňuje, že větší zapojení žen do trhu práce a související investice do politiky sociálního začleňování pomohou snížit rozdíly ve výši odměňování žen a mužů; podtrhuje význam kolektivního vyjednávání na trhu digitální ekonomiky pro zajištění kvalitních a jistých pracovních míst v éře digitalizace;

9. domnívá se, že rozdíl ve výši důchodů žen a mužů, který činí 39 %[1] a je v EU rozhodujícím faktorem vypovídajícím o ohrožení žen chudobou, je třeba řešit tak, že bude přijata široká škála komplexních nástrojů; konstatuje, že v důsledku rozdílů v odměňování žen a mužů, nejisté a špatně nucené práce, poskytování neplacené péče a z důvodu dlouhodobého vyloučení z trhu práce během svého života se ženy snaží nahromadit dostatečné příspěvky v rámci soukromých i veřejných důchodových systémů; zdůrazňuje, že je důležité bojovat proti nepřímé diskriminaci v systémech důchodového zabezpečení, a to nejen v rámci zaměstnaneckého penzijního pojištění, ale také v postupech zákonných systémů důchodového pojištění; vyzývá členské státy, aby zavedly započitatelnou dobu péče coby období, kdy vzniká nárok na důchod, a to jak ženám, tak mužům, s cílem zajistit, aby ti, kdo na čas opustí zaměstnání za účelem poskytování neformální, neplacené péče o závislou osobu či rodinného příslušníka, nebyli z tohoto důvodu znevýhodňováni a aby doba, kterou člověk stráví jako pečovatel, byla započtena do způsobilosti pro důchod, neboť tak bude odrážet přínos, který tito pečovatelé neustále poskytují společnosti; konstatuje v této souvislosti, že většinu péče v EU v současné době poskytují neoficiální, neplacení pečovatelé, a že se nicméně čím dál tím víc ocitají pod tlakem, vzhledem k demografickým změnám a narůstajícímu břemeni, jež tato péče představuje, a že 78 % veškerých pečovatelů tvoří ženy;

[1] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 9. září 2015 o zprávě o provádění, výsledcích a celkovém hodnocení Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 (Přijaté texty, P8_TA(2015)0309).

10. konstatuje, že nejzranitelnější skupinu tvoří ženy v důchodu, které často žijí v chudobě nebo jim chudoba hrozí; vyzývá členské státy, aby k otázce snižování rozdílů mezi důchody žen a mužů přistupovaly jako k ekonomickému cíli; vyzývá členské státy, aby provedly reformu důchodových systémů s cílem zaručit za každých okolností patřičnou výši důchodů pro všechny s cílem odstranit rozdíly mezi důchody žen a mužů; domnívá se, že nástroje pro řešení rozdílů ve výši důchodů musí zahrnovat úpravu důchodových systémů, tak aby zaručovaly rovnost žen a mužů, úpravu vzdělávacích systémů, systémů plánování profesní kariéry a rodičovské dovolené a dalších služeb na podporu rodičovství; vyzývá členské státy, aby zvážily poskytování nároku na sdílený důchod v případě rozvodu a rozluky, v souladu se zásadou subsidiarity; konstatuje, že systémy zaměstnaneckých starobních důchodů čím dál tím více fungují na základě pojistných podmínek, což může vést k mnoha trhlinám, pokud jde o sociální ochranu[1]; zdůrazňuje, že Soudní dvůr Evropské unie jasně konstatoval, že systémy zaměstnaneckého penzijního pojištění mají být považovány za platbu, a tudíž se zásada rovného zacházení vztahuje i na ně;

11. konstatuje, že ženy jsou mnohem častěji zaměstnávány v nejistých a špatně placených zaměstnáních a na základě nestandardních pracovních smluv; konstatuje, že dalším aspektem pracovní nejistoty je míra nedobrovolné práce na částečný pracovní úvazek, která přispívá k riziku chudoby a vzrostla z 16,7 % na 19,6 % veškerých pracovních míst; vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí v boji proti nehlášené práci, nejisté práci a zneužívání atypických pracovních smluv, mezi něž patří smlouvy na nulový počet hodin v některých členských státech; upozorňuje na vysoký počet případů nehlášené práce vykonávané ženami, což má negativní dopad na jejich příjmy a na úhradu sociálního zabezpečení a ochranu a nepříznivý vliv na úroveň HDP v EU; naléhavě vybízí členské státy, aby zvážily provedení doporučení MOP, jejichž záměrem je snížit rozsah nejisté práce[2], jako je např. doporučení analyzovat a omezit okolnosti, za nichž lze využívat nejisté pracovní smlouvy, a omezit dobu, po niž mohou být pracovníci zaměstnáni na základě navazujících smluv tohoto typu a po jejichž vypršení jim musí být nabídnuta trvalá smlouva;

12. zdůrazňuje fakt, že ačkoliv jsou ženy stále lépe kvalifikované a, pokud jde o úroveň dosaženého vzdělání, předstihují muže, jsou i nadále nedostatečně zastoupeny na trhu práce; zdůrazňuje proto, že je potřeba dalších kroků směrem ke komplexnímu začlenění konceptu rovnováhy mezi pracovním a soukromým životem do tvorby politiky, včetně pečovatelských zařízení, dovolených a pružné pracovní doby, jakož i systémů daní a dávek, které by neodrazovaly druhé pracující osoby v domácnosti od toho, aby pracovaly nebo pracovaly více;

13. vyzývá Komisi, aby prolomila tzv. „skleněný strop“, který ženám brání v přístupu k řídícím a vedoucím pozicím; vyzývá proto k urychlenému přijetí směrnice o ženách ve správních orgánech, což je důležitý krok k jejich rovnému zastoupení ve veřejném i soukromém sektoru, a zdůrazňuje, že Komise je odpovědná za přijetí jakýchkoli opatření, která by pomohla překonat patovou situaci v Radě, pokud jde o právní předpisy EU týkající se transparentnosti a větší rovnosti mezi muži a ženami při náboru pracovníků

[1] http://ec.europa.eu/justice/gender-equality/files/conference_sept_2011/dgjustice_oldagepensionspublication3march2011_en.pdf.
[2] Mezinárodní organizace práce (MOP), Policies and regulations to combat precarious employment („Politiky a předpisy na boj proti nejistému zaměstnávání“), 2011.

do rozhodovacích funkcí;

14. podtrhuje úlohu podnikání jako jednu z cest k ekonomické nezávislosti žen; naléhavě vyzývá členské státy, aby zvýšily dostupnost tzv. mikroúvěrů a informovanost o těchto možnostech, neboť je to jeden ze způsobů, jak získat finanční prostředky bez nepřiměřeného zadlužení (lichvy);

15. zdůrazňuje, že skloubení pracovního a rodinného života je základním předpokladem dosažení rovnosti žen a mužů; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby bezodkladně předložily návrhy směrnice o mateřské dovolené a pečovatelské dovolené a posílily pracovní předpisy upravující otcovskou dovolenou; zdůrazňuje, že nedostatek cenově dostupné, přístupné a vysoce kvalitní péče a podpůrných služeb pro děti posiluje nerovnosti mezi pohlavími v oblasti zaměstnávání a mezd a s tím spojené nerovnosti, pokud se jedná o starobní důchod, a že se také jedná o jeden z faktorů způsobujících nepřiměřeně vysoký počet žen, které pracují v nejistém zaměstnání nebo jsou ohroženy chudobou; poukazuje na skutečnost, že taková je situace zejména v domácnostech rodičů-samoživitelů, v jejichž čele jsou obvykle matky; v tomto ohledu zdůrazňuje, že je zejména důležité splnit barcelonské cíle v oblasti péče o děti; upozorňuje, že tyto cíle byly původně stanoveny pro rok 2020 a že většina členských států tyto cíle stále ještě nesplnila; naléhavě žádá členské státy, aby zvýšily přítomnost žen na trhu práce prostřednictvím opatření, která zlepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem a zejména aby zohlednily obtížné situace v rodinách a zajistily nezbytný pokrok a přínos, pokud jde o přístup ke službám v oblasti péče o děti, například tím, že zvýší výdaje na poskytování služeb péče o děti a/nebo podpory učené domácnostem, že budou podněcovat zaměstnavatelské přídavky určené na náklady na péči o děti a že budou lépe využívat fondy EU a budou se inspirovat postupy, jež se osvědčily v jednotlivých členských státech;

16. domnívá se, že dětská chudoba je spjata s chudobou žen, a vyzývá proto členské státy, aby uplatňovaly doporučení týkající se chudoby a dobrých životních podmínek dětí[1] a používaly rámec pro sledování založený na ukazatelích, který je uveden v doporučení;

17. vítá skutečnost, že Parlament rozhodl vyzvat Komisi a členské státy, aby vytvořily záruku pro děti zajišťující, že každé dítě postižené chudobou může mít přístup k bezplatné zdravotní péči, bezplatnému vzdělávání, bezplatné dětské péči, vhodnému bydlení a odpovídající stravě[2];

18. domnívá se, že úsporné politiky vedou k opětovné privatizaci péče, což jednak ztěžuje přístup k pečovatelským službám, a jednak významně zvyšuje zátěž, jež je na ženy kladena v oblasti péče o děti a péče o starší osoby a osoby se zdravotním postižením, neboť přesouvá odpovědnost za péči o tyto osoby ze společnosti na ženy; vyzývá členské státy, aby obnovily vysoce kvalitní a dostupné veřejné služby v oblasti péče o děti, osoby se zdravotním postižením a seniory;

19. konstatuje, že nedostatek dostupné a vysoce kvalitních pečovatelských služeb a podpory

[1] Doporučení Evropské komise „Investice do dětí: východisko z bludného kruhu znevýhodnění“, Brusel, 20. 2. 2013 C(2013) 0778.
[2] Usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. listopadu 2015 o snižování nerovností se zvláštním zaměřením na dětskou chudobu (Přijaté texty, P8_TA(2015)0401).

v péči o osoby se zdravotním postižením, starší osoby a další závislé osoby jednak ztěžuje přístup k pečovatelským službám, a jednak významně zvyšuje zátěž, jež je na ženy kladena; konstatuje, že škrty ve výdajích na veřejné služby a sociální infrastrukturu mají nepřiměřený dopad na ženy, a tudíž nepříznivě ovlivňují účast žen na trhu práce a zvyšují tedy ohrožení žen chudobou a sociálním vyloučením; vyzývá členské státy, aby zajistily poskytování vysoce kvalitních a dostupných veřejných služeb, včetně péče o děti, osoby se zdravotním postižením a o starší osoby, a to i tím, že zatraktivní zaměstnávání v odvětví zdravotních a sociálních služeb, tak aby bylo přitažlivé pro muže i ženy a především pak pro mladé lidi;

20. podtrhuje klíčovou úlohu vysoce kvalitních veřejných služeb, zejména pro ženy, neboť ty jsou na takových službách více závislé; zdůrazňuje, že pro boj s chudobou je důležitý všeobecný přístup k vysoce kvalitním, cenově dostupným a vhodně umístěným veřejným službám, které jsou založeny na poptávce;

21. zdůrazňuje, že proti domácímu násilí, zejména násilí na ženách, je nutné důsledně bojovat; konstatuje, že ekonomická nezávislost žen má pro jejich život klíčový význam a hraje rovněž klíčovou úlohu pro jejich schopnost vyprostit se ze situací domácího násilí a že ženám, které vyčerpaly svou placenou dovolenou, hrozí, že přijdou o své zaměstnání a svou ekonomickou nezávislost; poznamenává, že poté, co bylo nedávno v Austrálii a USA zavedeno placené volno v souvislosti s domácím násilím, byla řadě pracovníků zajištěna v zaměstnání ochrana, když řešili důsledky domácího násilí, například tím, že dotčeným osobám bylo umožněno vyšetřit si čas na lékařská vyšetření, jednání u soudu a jiné činnosti, kterými se v takových situacích musí zabývat; vyzývá Komisi a členské státy, aby prošetřily proveditelnost a možné výsledky zavedení systému zvláštní placené dovolené pro oběti domácího násilí v případě, kdy chybějící placená dovolená ztěžuje obětem možnost zachovat si zaměstnání, a který by jim současně zajistil soukromí, aby zavedly další opatření ke zvýšení osvěty o problému domácího násilí a na pomoc obětem takového násilí, aby podporovaly jejich větší informovanost a ochranu práv a hájily jejich ekonomickou nezávislost;

22. vyzývá Komisi a členské státy, aby v zájmu zlepšení vzdělávání a odborné přípravy zajistily využívání strukturálních a investičních fondů, zejména Evropského sociálního fondu a rovněž Evropského fondu pro strategické investice, a zlepšily tak přístup na trh práce a potíraly nezaměstnanost, chudobu a sociální vyloučení žen; zdůrazňuje, že 20% podíl ESF, který je určen na opatření sociálního začleňování a projekty sociální inovace by mohl být aktivněji využíván k podpoře iniciativ, jakými jsou malé místní projekty zaměřené na posílení postavení žen trpících chudobou a sociálním vyloučením; naléhavě žádá členské státy, aby vedly více informačních kampaní o možnostech účasti na projektech financovaných z prostředků EU;

23. vyzývá Komisi a členské státy, aby uplatňovaly sestavování rozpočtů s ohledem na rovnost pohlaví coby nástroj, který zajistí, aby rozpočtová rozhodnutí zohledňovala genderový rozměr a řešila diferencované dopady;

24. vyzývá k tomu, aby ukazatele pro otázku chudoby žen a jejich sociálního vyloučení byly účinně vyvíjeny na základě ukazatelů vyvinutých v roce 2007[1];

[1] Rada Evropské unie, zaměstnanost, sociální politika, zdraví a ochrana spotřebitele, „Přezkum provádění

25. vyzývá členské státy ke spolupráci s nevládními organizacemi v boji proti chudobě, které úspěšně působí v oblastech postižených extrémní chudobou a mají cenné know-how v místních komunitách; vyzývá členské státy, aby podporovaly fungující spolupráci na místní úrovni;

26. vyzývá členské státy a Komisi, aby do zajišťování rovnosti mezi muži a ženami zapojily sociální partnery (odbory a zaměstnavatele) a občanskou společnost, včetně orgánů odpovědných za rovnost mezi muži a ženami, s cílem podpořit rovné zacházení s oběma pohlavími; zdůrazňuje, že sociální dialog musí zahrnovat sledování a podporu rovnosti žen a mužů na pracovišti, včetně flexibilních pracovních možností, s cílem umožnit skloubení práce a soukromého života; zdůrazňuje význam kolektivních smluv v boji proti diskriminaci a v podpoře rovnosti žen a mužů na pracovišti, jakož i dalších nástrojů, jako jsou kodexy chování, výzkum nebo výměna zkušeností a osvědčená praxe v oblasti rovnosti mužů a žen.

Pekingské akční platformy členskými státy a orgány EU – Ukazatele týkající se žen a chudoby“ – návrh závěrů Rady, prosinec 2007, 13947/07 ADD.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	16.3.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 44 –: 4 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Laura Agea, Guillaume Balas, Tiziana Beghin, Brando Benifei, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Ole Christensen, Jane Collins, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Thomas Händel, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Ádám Kósa, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Jeroen Lenaers, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Morten Løkkegaard, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Joëlle Mélin, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, João Pimenta Lopes, Georgi Pirinski, Marek Plura, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Claude Rolin, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Yana Toom, Ulrike Trebesius, Jana Žitňanská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Maria Arena, Georges Bach, Heinz K. Becker, Lynn Boylan, Karima Delli, Paloma López Bermejo, António Marinho e Pinto, Edouard Martin, Ivo Vajgl

28.1.2016

STANOVISKO VÝBORU PRO KULTURU A VZDĚLÁVÁNÍ

pro Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví

o chudobě: z hlediska rovnosti žen a mužů
(2015/2228(INI))

Navrhovatelka: Silvia Costa

NÁVRHY

Výbor pro kulturu a vzdělávání vyzývá Výbor pro práva žen a rovnost pohlaví jako věcně příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

A. vzhledem k tomu, že se vlády v Úmluvě OSN o právech dítěte a v Agendě pro udržitelný rozvoj 2030 zavázaly, že zajistí, aby všichni chlapci a všechny dívky dokončili úplné základní vzdělání; vzhledem k tomu, že Parlament uspořádal na Mezinárodní den žen v květnu 2015 akci s názvem „Vzděláním k posílení postavení dívek a žen“; vzhledem k tomu, že pro překonání marginalizace a vícenásobných forem diskriminace má zásadní význam formální a neformální vzdělávání, a to tím, že vytváří prostor pro dialog, otevřenost a porozumění mezi komunitami a posiluje postavení marginalizovaných komunit;

B. vzhledem k tomu, že jedním z cílů strategie Evropa 2020 je snížit počet Evropanů žijících pod vnitrostátní hranicí chudoby a vymanit do roku 2020 z chudoby přes 20 milionů lidí;

C. vzhledem k tomu, že mezi cíle strategie Evropa 2020 patří snížení míry předčasného ukončování školní docházky pod 10 %;

D. vzhledem k tomu, že jedním z cílů strategie Evropa 2020 je zajistit, aby ve srovnání s aktuálním průměrem 37,9 % získalo vysokoškolské vzdělání 40 % osob ve věkové kategorii od 30 do 34 let; vzhledem k tomu, že tento podíl dosahuje u žen v průměru více než 42, 3 % oproti průměrnému podílů mužů, který činí 33,6 %;

E. vzhledem k tomu, že vzdělávání dospělých dosahuje v EU v průměru 11 % oproti cíli strategie Evropa 2020 ve výši 15 %, přičemž nižší účast žen je daná zejména problémy při slaďování takovéto činnosti s potřebou nalézt soulad mezi pracovním a rodinným životem;

F. vzhledem k tomu, že vzdělávání k rovnosti žen a mužů musí mít za cíl boj proti „feminizaci chudoby“, čehož se dosáhne překonáním genderových stereotypů, a vést k vyššímu zastoupení žen a dívek a osob jiných genderových identit v hospodářské, sociální a politické sféře;

G. vzhledem k tomu, že úsporná opatření a reformy vnitrostátního trhu práce prováděné členskými státy zvýšily chudobu, míru nezaměstnanosti a počet nejistých a málo placených pracovních míst; vzhledem k tomu, že těmito opatřeními a reformami byly nejvíce postiženy ženy;

H. vzhledem k tomu, že chudoba má velký vliv na rovný přístup ke vzdělávání z důvodu přímých i nepřímých nákladů na vzdělávání;

I. vzhledem k tomu, že hospodářská krize zasáhla zejména ženy, čímž zvýšila riziko jejich chudoby;

J. vzhledem k tomu, že šikana má dalekosáhlý vliv na výsledky vzdělávání a má rozdílné psychologické dopady na chlapce a dívky i na jejich školní výsledky;

K. vzhledem k tomu, že odborné vzdělávání a doškolování přispívá k začlenění na trh práce;

1. zdůrazňuje, že rovný přístup k cenově dostupným službám péče o dítě je zásadní pro zajištění rovnováhy mezi rodinným a pracovním životem, neboť může zamezit tomu, aby byly ženy nuceny vyhledávat práci na částečný nebo poloviční úvazek nebo aby se musely svého zaměstnání vzdát, a že přístup k bezplatnému a vysoce kvalitnímu vzdělávání je prvkem, který má klíčový význam pro zajištění rovných příležitostí pro chlapce a dívky a k prolomení cyklů chudoby, zejména u žen;

2. konstatuje, že vzdělávání a kultura sehrávají klíčovou úlohu při zpochybňování a změně postojů a stereotypů a pomáhají ženám a dívkám dosáhnout rovnosti;

3. zdůrazňuje, že diskriminace na základě pohlaví, s níž se setkávají dívky, je ještě patrnější nejen s ohledem na jejich přístup ke vzdělávání, ale také na konečný cíl vzdělávání, který musí být zaměřen na podporu rozvoje osobnosti dívek a na podporu jejich schopností a sebevědomí a jejich psychické i fyzické stránky, aby mohly využívat svého potenciálu;

4. zdůrazňuje, že je naléhavě nutné překlenout rozpor mezi tím, že ženy mají v EU obecně vysokou úroveň vzdělání, a mezi profesními příležitostmi, které se jim po ukončení vzdělávání nabízejí, což představuje ztrátu pro společnost jako celek;

5. zdůrazňuje význam zajištění podpory a investic pro doplňující aktivity a kurzy nad rámec formálního vzdělávání, zejména pro dívky, prostřednictvím kurzů sociálních dovedností a průřezových kompetencí, a to i v zájmu podpory budování skutečného evropského občanství; zdůrazňuje dále význam neformálního vzdělávání, jak přitáhnout osoby s nedostatečnou kvalifikací a ohrožených chudobou ke vzdělání a k trhu práce;

6. zdůrazňuje, že je nezbytné rozšířit odbornou přípravu, celoživotní vzdělávání a další formy školení i pro dospělé, zejména pro ženy, v zájmu usnadnění jejich začlenění nebo opětovného začlenění do trhu práce, čímž se sníží riziko chudoby;

7. zdůrazňuje, že zajištění rovnosti žen a mužů ve vzdělávání znamená, že dívky a chlapci a ženy a muži mají stejné vyhlídky a je s nimi jednáno stejně, pokud jde o přístup k vysoce kvalitnímu vzdělávání, jeho průběh a výsledek, jakož i o pozitivní opatření, jimiž dojde k překonání strukturálních a kulturních nerovností mezi ženami a muži a nerovností na základě příslušnosti ke dvěma či více skupinám tak, aby bylo vzděláním možné posílit postavení žen a dívek; poukazuje na to, že ačkoli 60 % vysokoškolsky vzdělaných osob v EU představují ženy, míra jejich nezaměstnanosti je stále vyšší než v případě mužů; zdůrazňuje proto, že je nezbytné navrhovat udržitelné způsoby řešení, kdy je rovnost žen a mužů jedním z rozhodujících faktorů v politikách profesního poradenství, ochrany zaměstnanosti a podpory růstu;

8. zdůrazňuje význam vzdělávání učitelů, aby si byli vědomi dopadu genderových rolí a stereotypů a významu jejich předcházení; zdůrazňuje, že je nezbytné přezkoumat, do jaké míry se v rámci vyučování bojuje proti genderovým stereotypům;

9. vyzývá členské státy a Komisi, aby odstraňovaly překážky v přístupu k formálnímu a neformálnímu vzdělávání a také k celoživotnímu učení zlepšováním informovanosti a poradenství a poskytováním finanční podpory a podpory v podobě péče o děti a o starší osoby, aby se ženy a muži mohli účastnit celoživotního učení, a to přijetím mezigeneračního přístupu a posílením úlohy evropských orgánů;

10. připomíná, že je potřeba začleňovat hlediska rovnosti žen a mužů na všech úrovních vzdělávacího systému, a zdůrazňuje, že je nezbytné bojovat proti stereotypům v technických oborech, které ztěžují dívkám výběr jejich pracovního zaměření; bere na vědomí význam zastoupení žen v procesu rozhodování ve vzdělávacích institucích, včetně škol a univerzit;

11. zdůrazňuje, že ženy a dívky se mohou svobodně rozhodovat o zaměření svého vzdělání, profesního života a kariéry;

12. vyjadřuje znepokojení nad tím, že ženy, které mají děti, jsou na pracovišti diskriminovány, protože jsou matkami, a nikoli proto, že je jejich pracovní výkon ve srovnání s kolegy horší; naléhavě žádá členské státy, aby aktivně podporovaly pozitivní obraz matek coby zaměstnankyň a bojovaly proti jevu zvanému „sankce za mateřství“ (motherhood penalty), jehož existenci dokládá řada výzkumů;

13. požaduje mechanismy financování, které podnítí dosažení rovného zastoupení v oblastech, v nichž existuje genderová nerovnováha, a zdůrazňuje, že je zapotřebí rozdělit údaje podle pohlaví s cílem lépe porozumět situaci dívek, chlapců, mužů a žen, a moci tak účinněji reagovat na nerovnováhu; žádá Komisi, aby poskytla informace o účasti na evropských programech mobility ve vzdělání, jako je Erasmus+, Tvůrčí Evropa a Evropa pro občany, podle pohlaví a věku;

14. zdůrazňuje, že ve všech členských státech je riziko chudoby a sociálního vyloučení mezi dětmi velice úzce spjato s úrovní vzdělání jejich rodičů a pečovatelů, obzvláště jejich matek, stejně jako s pozicí rodičů na trhu práce a jejich sociálními podmínkami a se službami na podporu rodin, které poskytuje stát; poukazuje na to, že nedostatečné vzdělávání představuje vysoce rizikový faktor pro dětskou chudobu a sociální vyloučení; konstatuje, že řada rodinných faktorů, jako je např. rodinná nestabilita a životní styl, domácnosti s jedním rodičem, špatné životní podmínky, fyzické a psychické zdravotní

problémy a domácí násilí, může navíc zvýšit pravděpodobnost, že se mladí lidé předčasně vzdají vzdělávání a odborné přípravy;

15. vyzývá Komisi a členské státy, aby investovaly do formálního i neformálního vzdělávání a celoživotního učení, v němž jsou využívány pozitivní ženské vzory a sítě pro vzájemné poradenství, a bojovaly tak proti chudobě a zvyšovaly zastoupení žen v oblastech, jimž tradičně dominují muži, jako jsou věda, technologie, strojírenství, matematika a podnikání, což napomůže překonání genderových stereotypů a předsudků;

16. upozorňuje, že chudoba může vést k tomu, že se chlapci a dívky při výběru povolání vědomě či nevědomě řídí umělým hlediskem „finanční atraktivity“; zdůrazňuje proto význam poradenství, jež poskytují pedagogičtí pracovníci rodinám, aby pomohli chlapcům a děvčatům plně rozvinout jejich schopnosti tím, že jim pomohou správně zvolit směr vzdělání;

17. poukazuje na význam sportu jakožto nástroje formování charakteru a zprostředkování hodnot, sloužícího k překonání předsudků a stereotypů, které brání ženám a mužům, aby se rozvíjeli v souladu se svými osobními představami a individuálními schopnostmi;

18. vyzývá členské státy, aby kladly větší důraz na význam kvalitní tělesné výchovy pro obě pohlaví, a navrhuje, aby vytvořily strategie potřebné k dosažení tohoto cíle;

19. připomíná význam vzdělávání prostřednictvím sportu i potenciál sportu pomáhat sociálně zranitelným mladým lidem znovu nalézt správnou cestu a vyzývá členské státy a sportovní organizace, aby při pořádání různých soutěží prosazovaly politiku rovnosti;

20. připomíná zejména právo dětí z řad migrantů a uprchlíků, a to chlapců i dívek, na přístup ke vzdělání, přičemž přístup ke vzdělání má být pro evropské společnosti jednou z priorit; zdůrazňuje proto, že by s ohledem na přetrvávající migrační krizi měla být na vnitrostátní úrovni i na úrovni EU přijata naléhavá opatření týkající se vzdělávání migrantů; zdůrazňuje, že vzdělání je klíčem k integraci a uplatnitelnosti na trhu práce a že pokud vnitrostátní systémy vzdělávání nedokážou v této výzvě obstát, může to vyvolat další kulturní segregaci a prohloubit rozdělení společnosti; poukazuje na to, že přístup ke vzdělání na požadované úrovni kvality spolu s jazykovou a psychologickou podporou, ať už v uprchlických táborech nebo v hostitelských městech, nesmí být omezován byrokratickými a administrativními otázkami souvisejícími s uznáním postavení uprchlíka;

21. připomíná, že ženy a děti z řad migrantů patří k nejvíce zranitelným skupinám a čelí vysokému riziku hospodářského a sociálního vyloučení, pokud jde o omezený přístup k primárním zdravotnickým službám a důstojnému bydlení;

22. zdůrazňuje, že je důležité zapojit muže a chlapce aktivně do problematiky rovnosti žen a mužů, a skutečnost, že mají-li formální a neformální vzdělávání a programy celoživotního učení týkající se rovnosti žen a mužů pomoci překonat sociální vyloučení a diskriminaci, které zhoršují chudobu žen, je třeba do nich rovněž zapojit chlapce a muže;

23. zdůrazňuje, že jakákoli politika v oblasti vzdělávání zavedená s cílem řešit protínání rovnosti žen a mužů a chudoby se musí obzvláště zaměřit na ženy a skupiny, kteří čelí

vícenásobné diskriminaci;

24. poukazuje na to, že oproti dívkám je u chlapců dvakrát vyšší pravděpodobnost, že opustí školu s nízkou nebo žádnou kvalifikací, ale zdá se, že sociálněekonomické zázemí a postavení je důležitějším ukazatelem možností vzdělání a dosažených úspěchů než samotné pohlaví, a proto je potřebné se při vytváření příležitostí pro vysoce kvalitní vzdělávání pro všechny soustředit na sociální a hospodářské problémy, a požaduje zavedení odpovídající pedagogické podpory ke zmírnění této nerovnováhy;

25. zdůrazňuje význam celoživotního učení při poskytování dalších příležitostí dospělým osobám, které musely předčasně ukončit školní docházku nebo které v rámci svého počátečního vzdělávání plně neuplatnily své schopnosti či své ambice;

26. vyzývá Komisi a členské státy, aby zaručily a podpořily přístup k programům odborné přípravy určeným mládeži a dospělým osobám; připomíná významnou úlohu, kterou prostřednictvím financování politik v oblasti vzdělávání hraje Evropský sociální fond při napomáhání lidem získat zaměstnání, a vyzývá členské státy a místní orgány, aby podporovaly využívání tohoto fondu;

27. připomíná roli, kterou v této oblasti plní dobrovolnické organizace a třetí sektor, a naléhavě vyzývá členské státy, aby jejich činnost podporovaly; připomíná širokou účast žen v oblasti dobrovolnictví, co se týče vzdělávání a jiných činností, a při podpoře a zlepšování vzdělávacích možností, například pro děti uprchlíků a znevýhodněné děti;

28. poukazuje na to, že finanční krize z roku 2008 zbrzdila postup a přístup žen na trh práce, na němž dostávají přednost muži se stejnou kvalifikací; vyzývá Komisi, aby přijala opatření k zajištění kariérní rovnosti, a zamezila tak zpomalení profesní dráhy žen a jejich propadnutí do chudoby; za účelem zvýšení počtu žen ve všech oblastech trhu práce a zajištění rovných příležitostí požaduje přijetí zvláštních podpůrných opatření, která umožní ženám zvládat pracovní zatížení, vzdělávat se a dělit se o rodinné povinnosti se svými partnery;

29. potvrzuje, že účast dívek na vzdělávání je jednou z nezbytných podmínek prevence předčasného ukončování školní docházky, protože dívky díky příležitosti aktivně změnit svůj vlastní život a životy ostatních k lepšímu získávají sebedůvěru; konstatuje, že zapojení dívek může rovněž pomoci změnit vnímání veřejnosti ohledně toho, co jsou schopny dívky dělat, a zajistí, aby byly vnímány jako občanky a jako aktivní členky společnosti, pokud jde o dodržování práv jednotlivce.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ
VE VÝBORU POŽÁDANÉM O STANOVISKO

Datum přijetí	25.1.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 24 –: 4 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Isabella Adinolfi, Andrea Bocskor, Louise Bours, Nikolaos Chountis, Silvia Costa, Mircea Diaconu, Damian Drăghici, Jill Evans, María Teresa Giménez Barbat, Giorgos Grammatikakis, Petra Kammerevert, Rikke Karlsson, Andrew Lewer, Svetoslav Hristov Malinov, Curzio Maltese, Stefano Maullu, Luigi Morgano, Michaela Šojdrová, Yana Toom, Helga Trüpel, Sabine Verheyen, Julie Ward, Bogdan Brunon Wenta, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Milan Zver
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Eider Gardiazabal Rubial, Dietmar Köster, Zdzisław Krasnodębski, Ernest Maragall, Algirdas Saudargas
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Gabriel Mato, Jaromír Štětina

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

Datum přijetí	19.4.2016
Výsledek konečného hlasování	+: 25 –: 2 0: 4
Členové přítomní při konečném hlasování	Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Malin Björk, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Maria Noichl, Marijana Petir, Pina Picierno, João Pimenta Lopes, Terry Reintke, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Jadwiga Wiśniewska, Anna Záborská, Jana Žitňanská
Náhradníci přítomní při konečném hlasování	Rosa Estaràs Ferragut, Kostadinka Kuneva, Constance Le Grip, Evelyn Regner, Marc Tarabella
Náhradníci (čl. 200 odst. 2) přítomní při konečném hlasování	Julia Reid, Marco Zanni

JMENOVITÉ KONEČNÉ HLASOVÁNÍ
V PŘÍSLUŠNÉM VÝBORU

25	+
ALDE	Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Angelika Mlinar
EFDD	Marco Zanni
GUE/NGL	Malin Björk, Kostadinka Kuneva, João Pimenta Lopes
PPE	Anna Maria Corazza Bildt, Rosa Estaràs Ferragut, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Elisabeth Köstinger, Constance Le Grip
S&D	Maria Arena, Vilija Blinkevičiūtė, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner, Marc Tarabella
VERTS/ALE	Terry Reintke, Jordi Sebastià, Ernest Urtasun

2	-
EFDD	Julia Reid
PPE	Michaela Šojdrová

4	0
ECR	Jadwiga Wiśniewska, Jana Žitňanská
PPE	Marijana Petir, Anna Záborská

Význam zkratek:
+ : pro
- : proti
0 : zdrželi se